

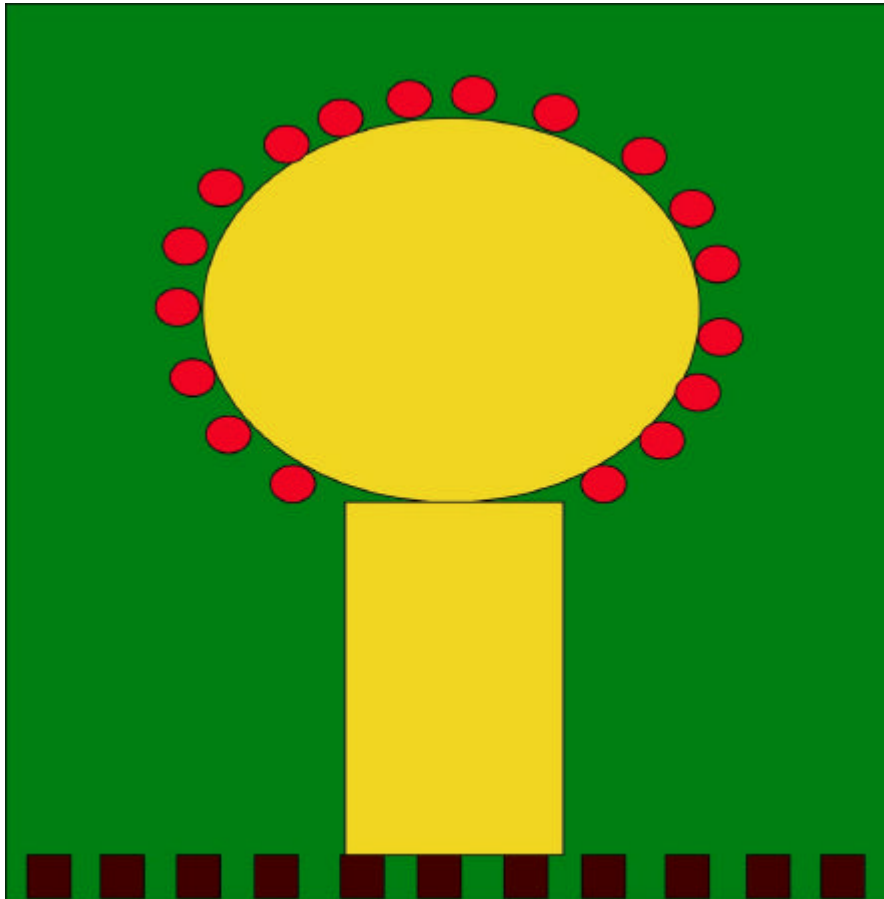
Flyinge jobbmodell

av

Gunnar Petersson

GP-System HB

Maj 2009

*Det hjälper inte att gödsla uppe bland blommorna.
All gödsling måste ske vid rötterna för att trädet
skall orka bära vackra blommor och sedan god
frukt. Det är de små fina rötterna längst ut som har
förmåga att suga upp de viktiga näringsämnena.*

Förord

Uppdraget är att ge ett allsidigt underlag inför beslut att söka inspirera LAG inom Leaderområden över hela Sverige att starta projekt i samverkan med Arbetsförmedlingen, som syftar till utveckling av lokala nätverk, bytveckling, entreprenörskap, praktik och jobb på landet.

Grund till uppdraget är det pilotprojekt som genomförs i Flyinge, därav namnet på denna rapport. Detta projekt är ett samarbete mellan lokala utvecklingsgruppen och AMO Lund inom Arbetsförmedlingen, som visar goda resultat och har inspirerat båda parter till att se vidgade möjligheter, som man velat gå vidare med. Arbetsförmedlingen inom sin organisation och Flyinge Utveckling med Landsbygdsnätverket och Hela Sverige skall leva som är byarörelsens riksorganisation.

Våren 2007 genomfördes ESF-projektet Flyinge Arbetsgemenskap, vars syfte var att bredda basen inom Flyingebygden för arbete, bygga nya nätverk och söka finna nya samarbetsformer mellan ideell, privat och offentlig sektor. Detta projekt lade grunden till det samarbetsavtal som slöts mellan Flyinge och Arbetsförmedlingen i Lund under hösten 2007.

Flyinge Utveckling, den lokala utvecklingsgruppen i Flyingebygden, hade redan hösten 2006 tagit initiativ till att bilda ett Leader-område. Leadermetoden var således ett välkänt begrepp. Våren 2007 hade den ideella föreningen fått samtliga aktörers mandat att vara projektägare för förstudien inom Leader Lundaland. Detta område består av 81 400 invånare i kommunerna Lund, Staffanstorp, Lomma, Kävlinge, södra Eslöv.

En webbsite www.flyinge.nu/jobbmodell har också inom projektets ram tagits fram och lanserats. Detta för att kunna ge fortlöpande information till intresserade.

Tack till Staffan Hållö, AMO chef i Lund för din uppmuntran och att du drivit frågan internt inom Arbetsförmedlingen. Tack till Maria Gustafsson, verksamhetsledare Landsbygdsnätverket och Staffan Bond verksamhetsledare Hela Sverige skall leva, för att ni stöttat och inspirerat.

Finansiering av detta projekt kommer från Jordbruksverket Landsbygdsnätverket och till viss del från Hela Sverige skall leva.

Detta projekt har pågått under tiden
18 november –12 december 2008 med
revideringar under januari –mars 2009

GP-System Handelsbolag har svarat för att genomföra denna studie. Ensamutredare har varit av Gunnar Petersson.

GP-System HB

GP-System Handelsbolag
Blomstervägen 23
240 32 FLYINGE

www.flyinge.nu/jobbmodell
email gp@flyinge.nu

telefon 046-522 20 eller 046 526 97

En pdf-version av rapporten kommer att hållas tillgänglig för nedladdning på webbsiten <http://www.flyinge.nu/jobbmodell>

Flyinge den 12 maj 2009

Gunnar Petersson

Innehållsförteckning

Förord	3
Innehållsförteckning	4
Uppdraget	5
Mål och strategi	7
Sammanfattande förslag	8
Bilagor	13
Jobb och Utvecklingsgarantin (JOB)	14
Flyinge Arbetsgemenskap – ett ESF projekt	15
Analys av Flyingemodellen	16
SWOT analys	20
Skattemyndigheternas syn	25
Går Flyingemodellen att genomföra i andra bygder?	26
Arbetsförmedlingens roll	30
Flyingemodellen inom Leader	31
Vad skulle det betyda	37
Europaperspektiv	40
Tidigare erfarenheter av samverkan med Af under Leader+	41
Lyssna-fundera-agera workshop med ESF, Arbetsförmedlingen	43
Praktikanter historia	50
Landsbygdsnätverket	53
Bygdebolag	54
Lundaland	57
Flyinge Utveckling	58
Utreddaren	59

Uppdraget

Våren 2007 stod det klart att Arbetsförmedlingen i Lund var mycket intresserad av att det samarbete som byggts upp med Flyinge skulle prövas på flera platser.

Syftet är att denna studie är att ge en bild av hur Flyingemodellen kan byggas samman med Leader, Arbetsförmedlingen och eventuellt andra finansiärer.

att ge ett allsidigt underlag för kommande projekt och aktiviteter

att ge ett objektivt och väl belysande underlag då det gäller tidigare Leader+ projekt tillsammans med Arbetsförmedlingen.

att synliggöra ett nätverk av personer och organisationer som har intresse för Flyingemodellen.

att peka ut frågor som inte har kunnat lösas i denna utredning eller är under prövning hos andra aktörer.

att resultatet av denna studie skall ligga som underlag vid möte med Arbetsförmedlingen den 10 december 2008 på Jordbruksverket.

Att söka forma ett AMOLAG paket som kan erbjudas AMO och LAG över hela Sverige så att detta kan få effekt på sysselsättningen snarast möjligt.

Att peka ut hur en mera långsiktigt hållbar modell kan se ut.

Att peka på förändringar i regelverk, som kan påskynda och stimulera en sådan modell.

Mål och strategi

Hur formas ett erbjudande som kan användas av LAG över hela Sverige för att samverka med Arbetsförmedlingen och Svenska ESF-rådet i syfte att få igång ett betydande antal praktikplaceringar inom JOB FAS 2 o FAS 3? Hur skall vi lyckas nå ut med budskapet till LAG och AMO över hela Sverige?

Målgrupper

Vilka är intresserade att ta del av denna studie? Vi bedömer att det i första hand är Jordbruksdepartementet, Arbetsmarknadsdepartementet, HSSL, Landsbygdsnätverket, Jordbruksverket, Arbetsförmedlingen, Svenska ESF-rådet, kommuner, regioner, Universitet/högskolor.

Övergripande nationella mål

Landsbygdsprogrammet varav Leader svarar för (6%).
Regeringens arbetsmarknadspolitik.
Strukturfondsprogrammen och ESF-programmet.

Landsbygdsprogrammet

År 2007 inleds en ny sjuårperiod med landsbygdsprogrammet, där enskilda stater och EU över hela Europa samverkar för att gynna utveckling av landsbygden tillsammans med lokala aktörer från det offentliga, ideella och privata. Mellan 60-70 Leaderområden, kommer att etableras i Sverige över hela landet under 2007-2008. En studie som denna, tror vi kan stimulera till konkreta projekt inom merparten av Leaderområdena, som gynnar sysselsättning och stimulerar till nyföretagande på landsbygden.

Strategier för att nå målet med denna studie

Samtal och dialog med en lång rad företrädare inom Arbetsförmedlingen och ESF-rådet på högsta nivå.

Ta tillvara den erfarenhet som uppnåtts i fallet Flyinge- Lund. Ta hjälp av det stöd som finns på arbetsförmedlingen i Lund att driva exemplet till högsta nivå inom Af.

Författarens egna erfarenheter av att driva Flyingeprojektet på gräsrotsnivå.

Nationella/regionala konferenser där LAG och AMO kan mötas.

Vända och vrida på olika förslag så att modellen kan presenteras och inte innehåller något som kan komma surt efteråt.

Då det gäller ESF så har de ännu inte funderat färdigt. I deras fall kan beskrivningar komma att ändras. Här behöver vi följa upp.

Sammanfattande förslag

Leader, Svenska ESF-rådet och Arbetsförmedlingen kan samarbeta med ett mål i sikte att så många som möjligt skall komma i arbete. Ett förslag till lösning presenteras, som i vissa delar ytterligare behöver belysas, analyseras och beslutas men som ändå pekar ut en långsiktigt hållbar lösning, baserat på Flyingemodellen.

Samverkan

Flyinge Utveckling och dess bygdebolag har under 1,5 år samverkat med Arbetsförmedlingen och numera AMO 24 Lund.

Flyinge Utveckling har också varit projektägare och projektledare för att bilda Leaderområdet Lundaland.

Flyinge Utveckling drev våren 2007 en förstudie finansierad av Svenska ESF-rådet i syfte att utforma modeller för mera lokalt arbete.

Samverkan mellan Leader+ och Arbetsförmedlingen har inte varit särskilt utvecklat under förra programperioden.

Samverkan mellan ESF och Arbetsförmedlingen är utvecklat men kräver nu att ESF går in för att särskilt stötta nya grupper av anordnare, där samverkan med Leader och social ekonomi passar mycket bra. Ett sådan samverkan har påbörjats och planeras ihop med Arbetsförmedlingen.

ESF har en utlysning 5 febr – 1 april inom PO1/ PO2, som kommer att hanteras av Arbetsförmedlingen, som utser 5-8 orter med intressanta projekt för att sysselsättning i FAS 3. PO2 kräver 50% medfinansiering via Af.

HSSL är intresserade av projekt som stärker byutveckling/byanordnare över hela landet som exemplet Flyingemodellen.

Förslag

Att Arbetsförmedlingen går med som medlem i Landsbygdsnätverket, som är det viktigaste nationella organet för alla Leaderområden, med målet att kunna skriva anordnaravtal med så många LAG som möjligt. En uppskattning är att 9000 praktikplatser årligen kan komma tillstånd inom FAS 2 och 3 via LAG.

Att Landsbygdsnätverket/Jordbruksverket fortsätter stödja en fortsatt kunskapsuppbyggnad kring hur samverkan kan ske mellan Af, ESF, LAG samt bidra via inspiratörscheckar, så att informationen når ut till LAG och Arbetsförmedlingen.

Att Jordbruksdepartementet överväger att öka andelen till Leader från 6,8% till 10% (+1,1 miljarder) och att denna del då stärker LAG till insatser som är knutna till att få flera praktikplatser inom FAS 2 och 3. Kommunernas svaga ekonomi behöver då inte ytterligare belastas.

Att ESF beaktar möjligheterna med Leader för att skapa kompetenta aktörer på landsbygden, som kan fungera som anordnare.

Att HSSL och andra motsvarande riksorganisationer involveras för att stimulera sina medlemmar att på ett aktivt sätt engagera sig i att skapa flera praktikplatser via sina kontaktnät i bygden och att se detta som en möjlighet till en stärkt bygd.

Att Skatteverket hjälper till att se över regelverken kring beskattning av ideella föreningar, särskilt allmännyttiga byalag, så att dessa inte hindras av skattelagstiftningen.

Att Regeringen överväger möjligheten att skattevägen stimulera till bildandet av samhällsnyttiga bygdebolag och i detta sammanhang utreder regelverket kring sådana organisationer.

Att ESF och Arbetsförmedlingen kan bidra till att Flyingemodellen som varit igång sedan 2007 kan ta ytterligare ett steg i modellutveckling.

GP-System HB

En aktiv byanordnare som exempelvis Flyinge kan ta en FAS 2 person i praktik som efter praktik/utbildning kan anställas och bli projektledare för en grupp FAS 3 personer, som inskolats av ByAnordnaren under max 6 månader. Under inskolningstiden sker utbildning, möjlighet att pröva olika arbetsuppgifter samt olika stöd för att säkerställa den arbetssökandes trivsel/lämplighet med sysselsättningen.

FAS 3:1 Efter en inskolningssperiod om 6 månader kan i vissa fall en FAS 3 person komma att varaktigt sysselsättas hos den organisation där personen har inskolats av byanordnaren. Denna organisation blir nu själv bli anordnare om man så vill.

FAS 3:2 För andra FAS 3 personer kan byanordnaren (ex. Flyinge) organisera ett FAS 3 personer i olika sysselsättningsgrupper om 4-5 personer, som erbjuds medlemsföretag, kommuner, föreningar eller privatpersoner under kortare perioder efter behov. Gruppledare är som ovan FAS2 personer som utbildats till gruppledare. I denna modell sker all sysselsättning via grupperna som organiseras av byanordnaren. FAS 3 personerna kan få byta grupp och därmed få större bredd på sin utveckling och lära nytt. Man kan också efter en period i FAS 3:2 komma in i FAS 3:1

Vision

En möjlighet att långsiktigt skapa starka Anordnare över hela Sveriges landsbygd¹, som tar ansvar för att finna praktikplatser och verka som lokala samhällsnyttiga aktörer med ett gott samhällsentreprenörskap.

NY CHANS

Om man inte kastar ut metreven så blir det ingen fisk.

Det gäller att ha mask på kroken och metreven i sjön samt tålamod att vänta till det nappar. Det finns massor av fisk så det gör inget om det står många fiskare runt sjön. Bara man lär av varandra så blir det napp nästan överallt.

¹ Landsbygd enligt EU är området utanför tätorter över 20 000 invånare

*När det nappar måste man vara vaken
Då gäller det att dra upp.*

Förslag till AMOLAG paket

Vi erbjuder AMO och LAG ett paket, som består av fem delar, som syftar till att stärka LAG, skapa byutveckling över hela Leaderområdet, finna praktikplatser och avtal med Arbetsförmedlingen samt stärka tillkomsten av bygdebolag eller likvärdiga samhällsnyttiga organisationer. Även LAG själv kan dra nytta av ett sådant allmännyttigt bolag, som kan verka över programperioderna. Aktiviteter/projekt som kan sättas igång:

- ✍ ✍ Projektstöd för att utbilda lämpliga arbetssökande inom samhällsentreprenörskap.
- ✍ ✍ LAG stärker byarna Ett Leaderprojekt som stärker byarna inom området med direkt finansiering och där LAG själv kan vara ansvariga projektägare. Merkostnadsbidraget går till LAG.
- ✍ ✍ ESF-projekt som stärker/utbildar LAG i sin roll som anordnare. (PO1)
- ✍ ✍ ESF-projekt, som stärker LAGs roll att inspirera andra aktörer till hur man ordnar sysselsättning.
- ✍ ✍ ESF projekt som stärker byar som är på väg att bli egna anordnare.

✍ ✍ Leaderprojekt som drivs av byarna själva med anställda och praktikanter. Det är viktigt att se att alla dessa steg kan drivas parallellt, beroende på de olika byarnas kompetens och förmåga. Erfarenheten inom LAG varierar, men med lämplig personal borde detta kunna utvecklas väl.

Varje LAG område får själva bedöma sina möjligheter och lägga omfattningen på en nivå, som man bedömer är realistisk. Varje AMO har också att bedöma sina behov av praktikplatser inom FAS 2 respektive FAS 3 med inriktning på landsbygden.

Nedan visas tre sammanfattande bilder på hur Leader, Af och ESF kan tänkas samverka i att uppnå en situation med starka lokala anordnare över hela landet och vilka risker/motstånd som särskilt behöver undanröjas.

Vi har efter erfarenheter från Flyingemodellen ansett att 14 praktikplatser per år skall kunna skapas per by och att minst tio sådana byar kan identifieras inom varje Leaderområde. Varje bygd bör ha minst 2000 invånare, för att kunna utvecklas på ett bra sätt. Enligt SCB bor 1,5 miljoner på landsbygden i Sverige men enligt EUs regelverk är det kring 4-5 miljoner. Varje Leaderområde har maximalt 100 000 invånare och de flesta områden har nog sökt nå upp till detta invånareantal. Uppskattningen om 14 praktikplatser per bygd och tio bygder per Leaderområde är således mycket i underkant.

Hur detta förslag till paket tas emot av Leaderområdena har vi dock inte haft resurser att undersöka och därav denna mycket försiktiga skattning av vad Flyingemodellen kan ge.

64 mdr/år
Arbetsförmedlingen

68 stycken

Anordnare som har medlemmar
Offentliga, privata, ideella

13,2 mdr 2007-2013

ESF-RÅDET

Programområde 1 o 2

Utbildning av anordnare
Stärka anordnare
Hitta möjligheter till sysselsättning FAS 3

Flyingemodellen

placera praktikanter i FAS 2,3
hos medlemmar

35 mdr 2007-2013

Landsbygdsprogrammet

Landsbygdsnätverket

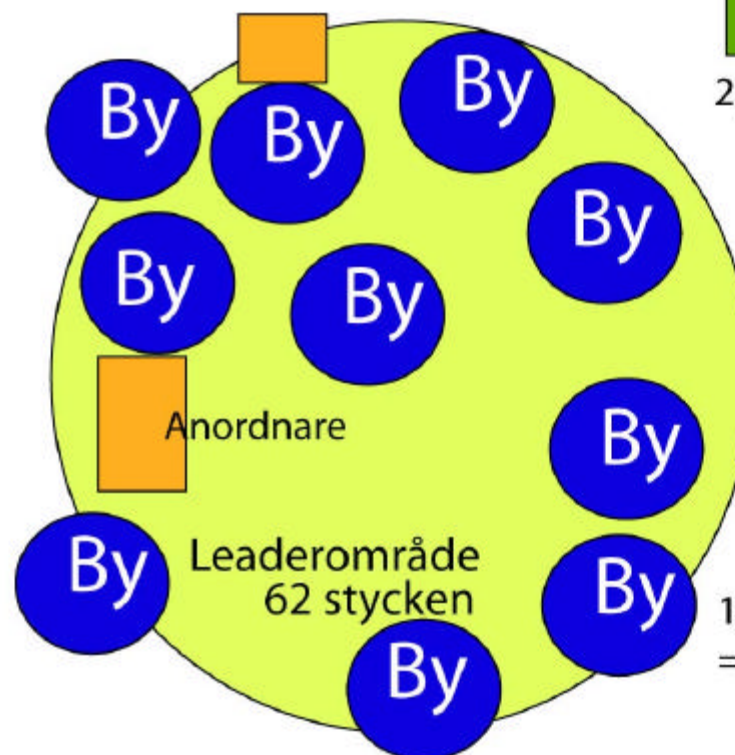
LEADER

2,2 mdr 2007-2013

jobb på landet
byutveckling
entreprenörskap

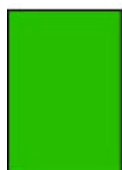
9000 platser/år
FAS 2 +3

16 platser/år
=1000ppd

Anordnare

Aktiviteter som kan startas

LAG driver byaprojekt som syftar till att skapa byanordnare efter 3 år
Merkostnadsersättningen går till LAG
Medfinansiering kommunerna + Afs personal
Flyingemodellen - Utbildning i samhällsentreprenörskap

ESF-projekt som stärker LAG i att skapa sysselsättning och att vara anordnare under JOB FAS 2o3

LAG driver ett ESF-projekt för att stärka byar som är på väg att bli egna anordnare.

ESF projekt för att stärka byanordnare inom Leaderområden., som har egna anordnaravtal med AMO. Viktigt att lära hur projekt skapas som ger sysselsättning

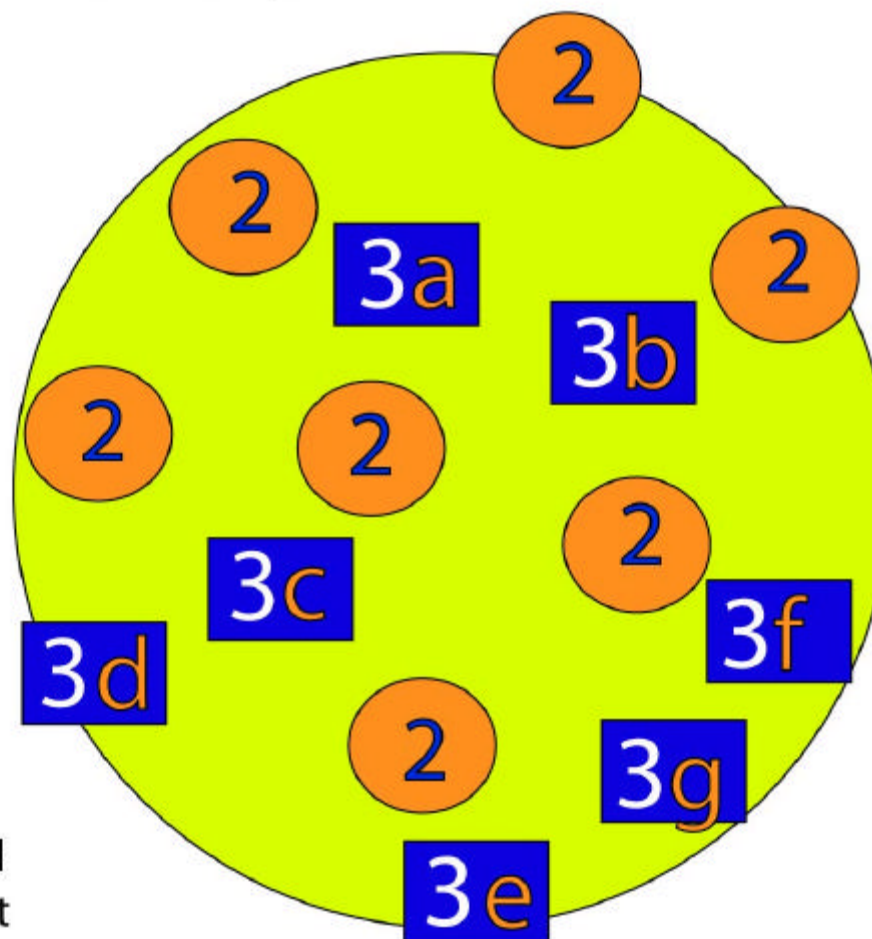

Leaderprojekt som inkluderar sysselsättning i JOB FAS 3
Leaderprojekt med anställda som har visst bidrag

Flyinge Jobbmodell Kombinerar FAS 2,3

a=gröna tjänster, b=mat, c=verkstad
d=kontor, e=städ, f=barn, g=support

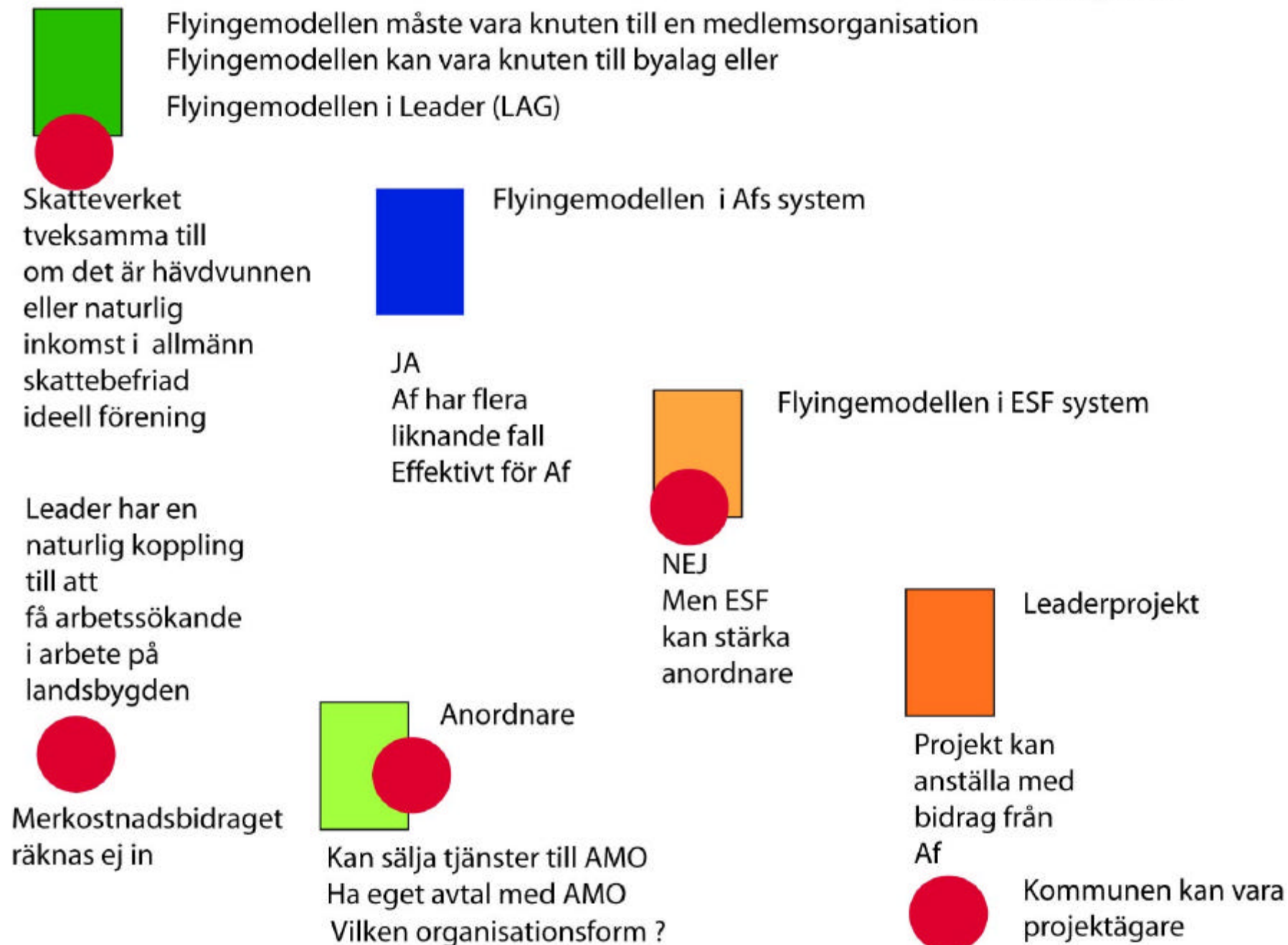

ESF

Arbetsförmedlingen

Leader

Landsbygdsprogrammet

Bilagor

Jobb och Utvecklingsgarantin (JOB)

Arbetsförmedlingen har organiserat sig i 68 Arbetsmarknadsområden (AMO) över hela landet. Huvudkontor Hälsingegatan 38, Stockholm

"Vinsten för samhället då en person får arbete är 300 000 kronor/år."

Fas 1 - 150 dagar

Den arbetssökande står nära arbetsmarknaden och jobbcoach stöttar maximalt för att snabbt kunna hitta jobb. Af anlitar också privata aktörer som får en ersättning som är resultatbaserad. Per arbetssökande blir det cirka 9 000 kr vid anmälan, ytterligare 9 000 kr då man funnit en anställning och resterande 12 000 kr när personen varit anställd i 3 månader.

Fas 2 - 450 dagar

Arbets träning/praktik max 6 månader – helst finnas ett anställningsbehov hos arbetsgivaren. Ersättning utgår med 150 kr/dag.
Arbets träning/praktik ytterligare max 6 månader fördjupad handledning
Förstärkt arbets träning max 12 månader, för att bedöma arbetsförmågan.

Fas 3 - 2 år

Anvisas sysselsättning under 2 år. Ytterligare ett antal sådana perioder kan läggas till efter prövning. Sysselsättningen kan anvisas inom ideella, privata och offentliga sektorn. Ersättning 225 kronor /dag.² Man menar också att ersättningen skall baseras på antalet anvisningsdagar och inte på antalet närvarodagar. Anvisningsdagar är månadens alla svarta dagar.

- Sysselsättning i en omfattning som helt täcker arbetsutbudet.
- Anordnare ska kunna få ekonomiskt stöd för samtliga deltagare.
- Högst 2 år med eventuell förlängning.

² Ersättningsnivån är nu fastställd (2009-01-25)

- Arbetsförmedlingen ansvarig och ska ge fortsatt stöd.
 - Anordnargrupper med lokal och regional kännedom ska säkerställa sysselsättningstillfällen för deltagarna.
 - Aktivitetsstöd alt försörjningsstöd till den arbetssökande.
- Inom FAS 3 räknar man med att 2-3000 personer kommer in per månad över hela riket från och med våren 2009.

Hur ser denna målgrupp ut?

- Jämn fördelning kvinnor och män
- Äldre arbetssökande överrepresenterade – mer än 55% är över 50 år.
- Mer än 35 % har identifierade funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga.
- Rörelsehinder – Psykisk problematik och inlärningssvårigheter.
- Nästan 30 % utrikes födda
- Drygt 30 % har grundskola eller mindre som utbildningsgrund.
- Platsbehov osäkert.
- Anordnaren måste anstränga sig så att personerna kommer varje dag

Ur budgetpropositionen 2009:14

Användningen av kompletterande aktörer bidrar till att göra utbudet av förmedlingstjänster större och mer diversifierat, vilket bör förbättra matchningen och servicen till arbetslösa. Det är viktigt för regeringen att en mångfald av olika aktörer runtom i hela landet kan engageras. Det finns anledning att utvärdera hur upphandlingen bör utvecklas för att spridas till en större del av landet och för att fler små, kompletterande aktörer ska ha en realistisk möjlighet att medverka. En sysselsättningsperiod ska pågå en längre tid, dock högst två år. I samband med beslut om en ny sysselsättningsperiod fastställs deltagarens arbetsutbud på nytt.

Den som anordnar sysselsättning till en deltagare i tredje fasen av jobb- och utvecklingsgarantin ska kunna få ett ekonomiskt stöd. Arbetsförmedlingen ska ansvara även för jobb- och utvecklingsgarantins tredje fas. Arbetsförmedlingens uppgift ska vara att sysselsätta deltagarna hos anordnare. Vidare kommer regeringen att ge Arbetsförmedlingen i uppdrag att bilda en anordnargrupp bestående av olika intressenter, med lokal och regionalkännedom, såsom kommuner, landsting, sociala företag och statliga myndigheter. Anordnargruppens uppgift ska vara att bidra till att säkerställa sysselsättningstillfällen för deltagarna i den tredje fasen. I detta arbete kommer Svenska ESF-rådet att spela en viktig roll, då myndigheten i sin verksamhet har ett brett nätverk av olika aktörer, däribland sociala företag. [Läs mera här](#)
Med dagar menas i texten arbetsdagar.

Flyinge Arbetsgemenskap

Under 1 mars – 30 juli 2007 genomförde Flyinge Utveckling ett projekt finansierat av Svenska ESF-rådet Mål 3:4.

På basis av tidigare projekt under fem månader pröva och utvärdera möjligheterna med att kunna utföra arbetsuppgifter inom bygden. Arbetsuppgifterna skall utföras av personer som ingår i en arbetsgemenskap och där alla personer också är bosatta i bygden.

Målet är att ha en blandad grupp bestående av sjukskrivna i rehabilitering som behöver arbetsträning, pensionärer samt ungdomar som behöver praktik. Vi ser således en grupp med olika förmåga och kompetens men också en resurs inte minst bland nyblivna pensionärer.

Arbetsuppgifterna skall sökas bland lokala hushåll, företag och föreningar inom bygden. Genom tidigare genomförda projekt och bland sina medlemmar har föreningen ett stort kontaktnät och en kunskap om vilka arbetsuppgifter som kan finnas.

Arbetsuppgifterna skall fördelas så att de verkar stimulerande, utvecklande och förberedande för att få ett arbete. Möjligheter att pröva olika arbetsuppgifter är också viktig liksom att skapa en arbetsgemenskap bland de personer som ingår. Söka etablera nätverk som kan stödja modellen.

Resultat

Flera personer med rehabiliteringsbehov introducerades i projektet via sjukvården Brahehälsan i Löberöd. Dessa personer försökte man hitta praktik platser till.

Via Eslövs kommun sökte man få hjälpa till med personer som behövde komma i arbete. Man sökte placera någon person med drogproblem.

Projektet skapade via Flyinge bygdebolag så kallade hushållsnära tjänster där vi kunde anställa ungdomar <20 år. Detta startade 1 juli 2007 och pågår fortfarande. Främst trädgårds och städarbete.

Man arbetade med att stärka ett nystartat företag med Starta eget bidrag.

Man arbetade med ideella arbetslag som utförde tjänster i bygden.

Man knöt kontakter med arbetsförmedlingen i Lund, som resulterade i ett avtal inom Jobb och Utvecklingsstrategin Fas 2:1 under hösten 2007.

Ett år efter avslutat projekt

Det nystartade företaget som startade november 2006 är fortfarande kvar.

Fyra ungdomar har arbetet deltid inom Flyinge bygdebolag med hushållsnära tjänster.

Avtal med Af i Lund om samarbete Jobb och Utvecklingsgarantin Fas 2:1 hösten 2007, som resulterat i 36 kontakter med många i praktik hos ett 20-tal företag som varit engagerade.

Från september 2008 är avtalet med AMO Lund som omfattar, flera kommuner.

Prövat att föra modellen vidare till andra lokala utvecklingsgrupper under våren 2008.

Analys av Flyingemodellen

Vi startar med en SWOT-analys på grundmodellen. Vi följer upp detta med kommentarer och slutligen med förslag på hur Flyingemodellen under Leader kan fungera.

Hur startade det ?

Våren 2007 genomförde Flyinge Utveckling ett femmånaders ESF-projekt med namnet Flyinge Arbetsgemenskap. Projektet låg inom Växtkraft Mål 3:4 som mycket rör byutveckling och den sociala ekonomin. Projektet ledde vidare till Arbetsförmedlingens nya Jobb och Utvecklingsgarantin som trädde i kraft 1 juli 2007.

Bakgrund

Flyinges samverkan med Arbetsförmedlingen (Af) i Jobb och Utvecklingsstrategin Fas 2:1, har pågått sedan september 2007 och pågår fortfarande. Erfarenheterna från denna samverkan har vidgat tankarna och lett fram till ett förslag Flyinges jobbmodell (Flyingemodellen), som innefattar ett bredare och fördjupat engagemang med Leaderperspektiv. Med anordnaren nedan menas Flyinge Utveckling.

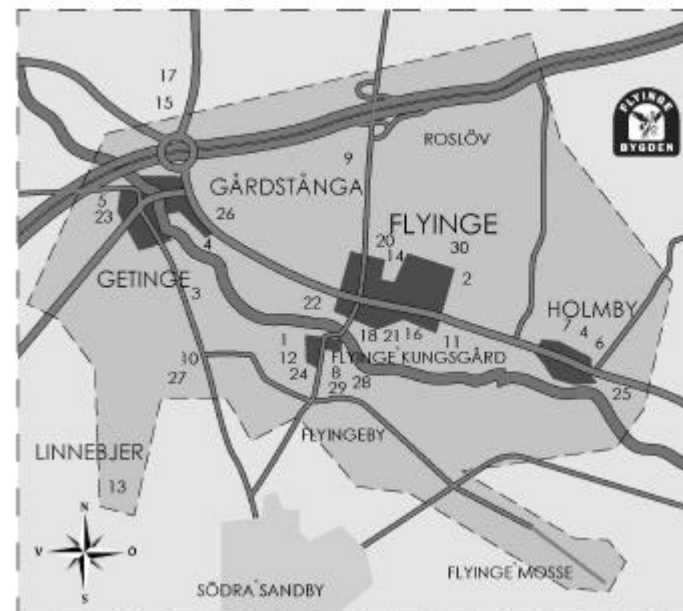
Flyinges lokala nätverk

Anordnaren har ett stort nätverk bland bygdens företag och föreningar. Under åren 2003-2006 genomförde man ett omfattande relationsskapande nätverksbyggande, som resulterade i boken Flyingebygden från förr till

framtid. www.flyinge.nu/boken/smakprov.html

Tillsammans med webbsiten www.flyinge.nu och det fysiska bygdeblad med annonser från några företag www.flyinge.nu/flyingebladet hålls dessa relationer vid liv. Hela styrelsens nätverk kan också användas. Inom bygden finns cirka 25 föreningar och 125 företag samt ytterligare ett stort antal hästgårdar och mindre lantbruksföretag.

Ytan är relativt liten cirka 40 km². Avståndet från centrum till gränsen är omkring 3-4 km och det är relativt lätt att ta sig fram med cykel.

Flyingebygden. Siffrorna hänvisar till intressanta platser för turister.

Det bor cirka 2000 personer i bygden varav cirka 60% förvärvsarbetar. Av dessa arbetar 16% inom bygden. Totalt förvärvsarbetar cirka 1260 personer i bygden.,

Praktikantplacering FAS 2:1

Af skickar standardiserat CV på de personer man önskar placera. Anordnaren tar snabbt ett första samtal med praktikanten på sitt kontor i Flyinge. Målet är att hitta en eller flera lämpliga placeringar hos företag eller föreningar. När så blir klart kan praktikanten normalt börja inom en vecka. Af har då hunnit skriva ut ett beslut på maximalt 6 månaders praktik. Ersättning per arbetsdag regleras sedan månaden efter och betalas ut ytterligare några veckor senare.

Ersättningar och byråkrati

Arbetsförmedlingens ersättning är i FAS 2:1 150 kr/arbetsdag. Denna betalas en gång per månad till Anordnaren. Anordnaren håller kontakt med praktikanten och praktikplatsen samt sköter all administration med Af. Hålla kontakt med företag/praktikanterna för att eventuellt göra omplaceringar om man inte trivs med varandra. Det har hänt att det blivit upp till fyra olika praktikplaceringar under en sexmånadersperiod. Skriva rapporter till Af i vissa fall då det strular mycket. Ersättningen blir i snitt omkring 11 000 kronor per praktikant, visar erfarenheterna från första året. Därtill kommer arbete med praktikanterna innan de antas och arbete med dem som ej antas, som inte ersätts alls.

Detta skall jämföras med ersättningen till FAS 1, där 9-10 000 kronor betalas ut direkt då den arbetssökande antas och sedan dubbla beloppet då resultat i form av arbete uppnås.

Uppföljningar

Anordnaren följer regelbundet upp sin placeringar, genom kontakter med både praktikanten och praktikföretaget. Ibland sker omplaceringar inom systemet, om någon inte trivs. Omfattningen av detta varierar från fall till fall men eftersom det är en stor geografisk närhet mellan Anordnaren och företagen, så kan detta ske på ett smidigt sätt. En cykelrunda kan ibland ge möjlighet att träffa många personer. Även kontakter av andra skäl där man också kommer in på praktikanten gör att uppföljningen blir effektiv. Email är också ett viktigt hjälpmedel.

Praktikanterna

Inte minst under projektets första tid fick Anordnaren personer som hade rätt stora fysiska/mentala svårigheter att fungera på arbetsmarknaden. Detta förhållande har dock under projektiden bättre anpassats sig. Bland annat har SIUS konsulenten hjälpt till här.

De som inte har egen bil har haft större svårigheter att motivera sig för de bussresor som då bli nödvändiga.

Statistik

FU räknar med att kunna ha cirka 10 personer samtidigt i praktik. Under året som gått har det under vissa perioder varit så många men vissa andra perioder färre.

Under det gångna året september 2007 – september 2008 har 26 personer anvisats av Af och av dessa 16 placerats och således 10 stycken ej placerats.

Av de 10 som ej placerats är 5 män och 5 kvinnor. Av dessa är 2 med utlandsbakgrund.

GP-System HB

Av dessa 16 personer har 7 utlandsbakgrund (44%) och 9 svensk bakgrund. Nio stycken är 55+ (56%) och 7 är yngre. Tio av 16 (62%) är bosatta i Lund och övriga i byarna runt omkring. Sju stycken (44%) är kvinnor och nio är män.

Åtta troligen nio kommer att ha gått hela praktiktiden ut. Övriga sju har avbrutit av olika orsaker. Samtliga har i huvudsak haft praktik platser hos företag inom bygden och ej hos Anordnaren.

Fullföljt eller avbrutit praktiken på grund av att man fått jobb (=5 3K 2M)

Avbrutit på grund av studier (=1 1M)

Fullföljt praktiken men inte fått jobb (=1 1K)

Fullföljt praktiken och fått jobb inom 4 mån (=1 1K)

Fullföljt och fått fortsatt projektanställning på sin placering (=1 1M)

Kvar i praktik (av dessa borde 1-2 få jobb) (=3 3M)

Avbrutit på grund av otrivsel, fysiska/mentala handikapp, andra skäl (=4 2K 2M)

Teoretiskt skulle de 16 antagna praktikanterna kunnat genomföra 2016 personpraktikdagar om alla fullföljt. Utfallet blev 1150 personpraktikdagar (57%) under de 12 månader som beräkningarna baseras på.

Tjugo företag i bygden har under perioden tagit emot praktikanter. En praktikant med särskilda behov placerades dock på tre olika företag utanför bygden.

Inom JOB FAS 1 har resultatet nationellt varit att en på tio fått jobb, vilket är betydligt lägre än Flyingemodellen under FAS 2:1

Resultat

Ungefär 8 av 16 (50%) har således fått fasta jobb eller anställningar som varat rimligt lång tid. Detta resultat är i överkant av vad man kan förvänta sig. Materialet är dock relativt litet och svårt att dra långtgående slutsatser ifrån. Hälften av de som fått anställningar är i företag inom Flyingebygden och således lika många i företag utanför bygden.

Hur stora stöd som Af bidragit med i samband med anställningar varierar och detta har man inga uppgifter om. Schablonen att det är värt 300 000 kronor/årigen per person som går i arbete pekar på att Flyingemodellen gett samhället mycket stora vinster.

Övriga synpunkter

Resultatet är sannolik i hög grad beroende av det allmänna konjunkturläget samt av den arbetsmarknad som finns både inom Flyinge och utanför.

Därför är det svårt att skatta utfallet om man flyttar Flyinge till ett annat arbetsmarknadsområde.

Man bör då kunna jämföra med andra material som finns hos Arbetsförmedlingen.

Den ersättning som Flyinge har fått ut motsvarar cirka 46% av den ersättning som en privat anordnare i FAS 1 skulle fått ut med det utfall som vi nu kan se. Jämförelsen skall inte tas helt rakt av men man kan nog konstatera att det finns ett gap mellan dessa båda modeller för ersättning.

GP-System HB

Under det första året hade man lite svårt att komma igång och man behövde lite tid till att anpassa sig till modellen. Af hade dock en mycket duktig handläggare under första halvåret vilket betydde mycket för att det gick så bra.

Vid årsskiftet 2008/2009 hade 23 personer antagits av 41 anvisade och trenden ser ut att hålla i sig. Lågkonjunkturen kan dock börja påverka situationen. En person har nu projektanställts av Flyinge Utveckling via Arbetsförmedlingskontoret i Östersund. En person har praktikplacerats hos Flyinge Utveckling med målet att kunna få anställning i projekt, som drivs av Flyinge Utveckling.

AFO-chefen Lund har också valts in i LAG Lundalands styrelse, eftersom man är lokal offentlig medfinansier.

Utlandsbakgrund

Om personen har haft utlandsbakgrund tycks inte haft någon negativ inverkan på möjligheterna till praktik eller jobb. Det var snarare så att svenskfödda övervägde (80%) i gruppen som fick första samtal men som sedan inte fick praktikplats.

Av de som fick jobb var antalet utlandsfödda 2 stycken och man kunde förväntat sig tre stycken. Således något lägre men det är svårt att dra långtgående slutsatser från ett så litet material.

Det skall dock påpekas att det är personer med inom EU bakgrund som fått jobb.

Jobbcoaching

Flyingemodellen har i relativt liten utsträckning aktivt arbetat med jobbcoaching. Att söka jobb utanför praktikplatsen har varit på den arbetssökandes eget initiativ och med Arbetsförmedlingens coaching.

Motivation att få jobb

Man kan också peka på att det ligger i Anordnarens primära intresse att praktikanten skall få jobb på praktikplatsen efter 6 månader.

Om praktikanten avbryter på grund av jobb på annat ställe kort efter att en praktikplats ordnats, så ger det ingen belöning till Anordnaren. Praktikföretaget kan också känna att man tog in en person som sedan försvann alltför fort för att man skulle lära känna varandra.

Praktikföretaget som efter några månader finner att man önska anställa praktikanten löper en risk att denne får en annan anställning, som går före den anställning man tänker erbjuda efter 6 månader. Denna "risk" är dock mycket tydlig för praktikföretaget och driver på emot en anställning.

Praktikanten har i allmänhet en hög motivation att bli anställd, dock finns det några undantag.

Arbetsförmedlingen har en hög motivation att praktikanten skall bli anställd och har också helt och hållet denna inställning.

SWOT-analys på grundmodellen

Flyingemodellen

Hur har denna grundmodell då fungerat? Arbetsförmedlingen har anvisat arbetssökande och Flyinge har intervjuat, sökt finna lämpligt praktikföretag ibland flera, i vissa fall utbildat och provat, sedan placerat, ordnat byte till dem som inte trivts, skött all administration, följt upp både praktikant och praktikföretaget, sökt stötta dem att anställa, Af har skött slutförhandlingen. Utvärderat och följt upp efteråt. I vissa fall har Flyinge efter intervjun av olika skäl inte gått vidare med personen.

STYRKA

Anordnaren har satsat på goda relationer med företagen. Anordnaren har en styrka genom att ordförande har tidigare erfarenheter att samverka med Länsarbetsnämnden (1993-94). Flyinge har en stark styrelse med flera företagsledare. Anordnaren har lämplig lokal att ta emot praktikanterna, som ligger i anslutning till busshållplats. Ordförande arbetar i princip heltid med föreningen och är således hyggligt tillgänglig men det gäller också ytterligare en person i styrelsen. Anordnarens roll som samhällsentreprenörer är någorlunda känd i Flyingebygden.

Flyingebygden har många mikroföretag med varierande inriktning, som lämpar sig både för män och kvinnor. Inte minst finns många hästföretag. Man har märkt att det är lättare att placera praktikanter i mikroföretag än i större organisationer. Det är också något svårare att placera högutbildade personer.

Af i Lund har relativt många handläggare (6) som arbetar med Anordnaren. Tidvis är de dock svåra att få kontakt med, då vissa samtal kräver personlig kontakt. Av de handläggare som presenterats för Anordnaren är det vissa som varit mer aktiva. Eftersom Af har ett bra IT-stöd går det oftast att få hjälp oavsett vem man når fram till.

Af har skött all kontakt med praktikföretaget då det gäller att få praktikanten anställd. Detta har varit en stor fördel, då Af kan regelverket och också ansvarar för ersättningarna. En rollfördelning som passar in för praktikföretaget och att Anordnaren inte får någon bonus om det sker en anställning.

SVAGHETER

Personen/personerna hos Anordnaren måste vara relationsskapande och ha lätt att samarbeta samt nätverksskapande. Vidare måste de vara duktiga på att informera och inte lämna saker ogjorda. Anordnaren har kanske inte så många sådana personer att tillgå.

Att företagen irriterar sig på praktikanter, som inte fullföljer gjorda överenskommelser måste hanteras på ett bra sätt.

Missförstånd eller oklara besked med företagen eller praktikanterna måste undvikas. Inga tappade bollar.

Att undvika placera personer med alltför stora svagheter, vilket leder till omfattande arbetsinsatser i form av omplaceringar.

Svårt att få betalt för den tid som Anordnaren lägger ner innan man hittat praktikplats. Detta gör att man hellre avstår om man känner att personen är svårplacerad. Om Anordnaren antar en person innan man har en säker praktikplacering så känns pressen stor på att lyckas hitta en sådan.

Ersättningsformen medför att det krävs stor kompetens och framgång för att kunna driva samverkan, så att det blir rimlig lön till dem som utför detta.

Passar bra inom den ideella sektorn. Jämför ersättningsnivån för de som arbetar med FAS 1. Ersättningsnivån är alltför låg också med tanke på att personerna har fler svagheter än de inom FAS 1.

Vissa handläggare hos Af har inte alls eller sällan tagit upp kontakten med Anordnaren.

Från september har man sökt få hela AMO att ta kontakt med Flyinge. Detta har dock inte utvecklats så väl än så länge. Det är fortfarande bara Lund, som skickar arbetssökande till Flyinge.

HOT

Anordnaren behåller ersättningen 150 kr/arbetsdag, för sitt arbete. Anordnaren ser det som att placeringarna sker bland medlemsföretagen. Detta stämmer dock inte alltid, då andra kreativa lösningar ibland behövs för att den arbetssökandes situation skall optimeras.

Ersättningen skulle istället från Arbetsförmedlings synpunkt kunna gå till praktikföretaget. Inget företag i Flyinge har dock begärt detta. Flyinges samhällsnyttiga verksamhet har i detta sammanhang betydelse samt den relationen till företagen, som byggts upp. Hur stor denna betydelse har är dock svår att skatta. Vissa placeringar har varit relativt externa som exempelvis Lunds kommun, Teknikmejeriet i Flädie, Lunds Snickeri där det inte funnits starka band till Flyinge. Dessa företag har tidigare erfarenheter av praktikanter från Af. Men inte heller här har det förekommit några invändningar på modellen.

Det kan tänkas dyka upp andra organisationer, som menar att ersättningen istället skall gå till praktikföretaget. Så sker ju också då Af själva tar direktkontakt med ett enskilt praktikföretag. Det har också hänt vid ett tillfälle att Af själva omplacerade en person till ett företag inom Flyingebygden, utan att först informera Anordnaren, vilket då undergräver Anordnarens roll.

Att företagen inom bygden inte orkar ta emot fler praktikanter eller har anställt så många så att taket är nått. Om det blir en kraftig lågkonjunktur 2009-2011 så kan det kanske bli svårare att placera praktikanter men framförallt svårare för dessa att få jobb.

Att personalen eller facket framförallt i vissa större företag känner ett hot från praktikanten att denne kan ta arbetsuppgifter från övriga anställda. Särskilt om det kommer in praktikanter, som visar sig vara mycket kvalificerade.

MÖJLIGHETER

Det arbete som Anordnaren lagt ner på att bygga och vårda relationerna till Af, företagen och praktikanterna tas tillvara.

Ersättningsmodellen kan behöva utvecklas, så att det blir något större motivering för att anta en praktikant. Inte minst med tanke på att utbudet av praktikanter kan komma att öka och tillgången på praktikplatser kanske minskar.

Att Anordnaren får större resurser att bygga upp nätverket och utveckla företagets motivation att ta emot praktikanter. I Flyinge fungerade detta till viss del tack vare tidigare nedlagt arbete.

Att utveckla företagets motivation att ta emot och ”lära upp” praktikanten.

Utveckla möjligheterna att stärka företagen och nyskapande av arbetstillfällen. Utveckla modeller för samhällsnyttiga företag på landsbygden, som kan ge sysselsättning åt personer i FAS 3.

Stärka de som önskar starta eget inom bygden. I synnerhet personer som ingår i Jobb och Utvecklingsgarantin och kan få ett starta eget stöd.

Samhället vinner 300 000 kronor/årigen då någon går från arbetslöshet till arbete. Att stärka landsbygdens mikroföretag så att de kan anställa flera är därför mycket värdefullt.

Företagen upplever det mycket positivt att få pröva en praktikant och se om denne passar in i företaget. Ger mycket mer än att stirra på en bunt med ansökningar och sedan chans.

Praktikanten upplever det positivt att få pröva på något och se om man trivs. Ett bra sätt att jobba in sig.

Modellen passar särskilt bra för mikroföretag.

MÖJLIGHETER MED LEADER

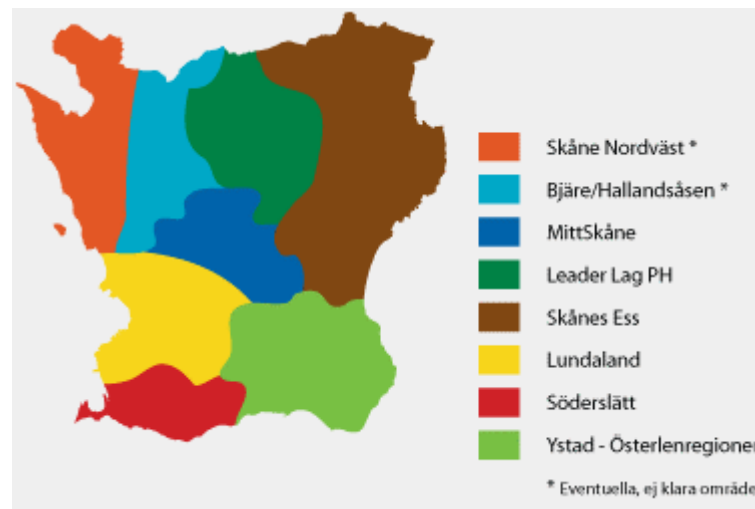
Om Leanderprogrammet kan komma in i bilden, så blir situationen förstärkt och kan leda till en hållbar lösning.

Leader inom Landsbygdsprogrammet skulle kunna ge helt nya möjligheter att också arbeta med de lokala företagens utveckling och därmed deras förmåga att anställa personal. Genom att bygga bättre företagsnätverk inom bygden och tillföra idéer kan nya företag bildas.

Ett perfekt trepartnerskap bildas, som kan uppfylla Landsbygdsprogrammets mål om hållbar utveckling, nya nätverk, jobb och fler eller bibehållna företag.

Möjligheter att avlöna personer och hålla lokal ges med en bättre finansiering. Större uthållighet kan då förväntas och en mera stabil lösning kan uppnås.

Men Leader finansierar tidsbundna projekt, vilket betyder att modellen måste bli självbärande efter projektets slut. Ett bygdebolag, som blir en självständig anordnare kan då vara lösningen.

Har Flyinges modell prövats hos fler bygder?

Af visade under våren 2008 intresse för att söka upprepa Flyinge på andra orter inom sitt arbetsmarknadsområde.

Under våren 2008 kunde Flyinge meddela Af att man funnit ytterligare en person med lämplig bakgrund som var villig att inom sitt geografiska område göra på liknande sätt som i Flyinge.

Personen hade varit ordförande i lokala byalaget. Hade en yrkesmässig kompetens, som konsult och ett brett kontaktnät. Hade god relation till byalaget och god kännedom om bygdens och dess företag. Byalaget sade dock nej och personen beslöt då att starta en enskild firma baserat på samma villkor som Flyinge.

Avtal skrevs med Af och arbetet kom igång och utvecklades mycket väl med samma goda erfarenheter som i Flyinge. Af beslöt dock att inte gå vidare med denna enskilda firma när det första avtalet löpt ut.

Anledningen var att man inte hade lov att sluta avtal med privat företag utan en upphandling. I övrigt var man lika nöjd med arrangemanget som i fallet Flyinge. Avtalet löpte ut i juni 2008.

Förslag till åtgärd: Detta alternativ med privat företag gick inte igenom inom Afs regelverk. Är detta helt uteslutet på sikt? Just nu kan Arbetsförmedlingen endast sluta avtal med organisationer som har medlemmar, där man placerar praktikanterna. Detta uppfylls av Flyngemodellen.

Erfarenheter från pilotfallet Flyinge

Över ett år inom grundmodellen för samverkan mellan Af och ideell förening har gett många erfarenheter, som är värda att dokumentera och fundera över.

Samarbetet

Båda parter Af och Anordnaren är mycket nöjda med samarbetet, som man tycker fungerar väl. De mindre avvikelser som skett har man rättat till efterhand och därmed också utvecklat grundmodellen till ett allt smidigare samarbete. De olika rollfördelningarna har också under året funnit sina former väl. Af har exempelvis respekterat Flyingebygdens geografiska område och inte själva gått in här och gjort placeringar vid sidan om. Af har också särskild SIUS-person avsatt för att stödja praktikanter med särskilda svagheter. Denne har kunnat följa upp sina praktikanter på plats ute på praktikföretagen. Anordnaren har meddelat Af inför omplaceringar. Praktikplaceringarna har alltså skett med Afs handläggares fulla stöd.

Då man fortlöpande bytt handläggare inom Af har det tidvis fungerat något sämre.

Praktikanterna

De arbetssökande med flera års arbetslöshet bakom sig, får först en förfrågan om de kan tänka sig att bli kontaktade av Flyinge. Vid första samtalet skapas ett förtroende som bygger på att den

arbetssökande tror att Anordnaren kan ordna en intressant praktikplats som också ger den arbetssökande något.

Att man får flera möjliga placeringar ses som mycket positivt. Att man kan tacka nej efter en kort tid kanske bara en vecka ses som positivt. Att man sedan får en ny chans ses som positivt.

Negativt är de som inte har egen bil och måste resa med buss. Restiden kan vara 90-180 minuter per dag i värsta fall. Den arbetssökande måste kanske ta en reskostnad på upp till 600 kronor per månad ur egen ficka.

Då måste man känna både att man kommer att trivas på sin praktikplats och att man har en bra chans till en anställning.

Praktiken kan vara mentalt viktig och tillföra arbetsglädje och trivsel till den arbetssökande. Praktiken kan också visa att den arbetssökande har god lämplighet för ett visst arbete och på så sätt blir anställningsbar. Praktiken ger nyttig kunskap till den arbetssökande som kan ge jobb i nästa steg. I vissa fall har praktikantens kunskaper tillfört praktikplatsen ny kunskap och insikt.

Företagen

De flesta fall mikroföretag (<10 anställda), som tagit emot praktikanter känner att de fått arbetsuppgifter som blivit liggande utförda. Att detta är ett mycket bra sätt att lära upp en person, som man sedan kan anställa. Att man får lära känna personen, så att man vet att båda trivs med varandra. Att man under praktiktiden kommer till insikt om att företaget fungerar så mycket bättre med ytterligare en person, som kan avlasta. Att man får mer arbete utfört efter ett tag än man behöver tillföra för att lära upp praktikanten.

Att den order man trodde skulle komma inte blev verklighet och därför måste tacka nej till att anställa. Att man blir medveten om de stöd som Af kommer med tillsammans med en anställning av praktikanten.

Att man ställer upp för en person som behöver få jobb. Att man tagit ansvar för en praktikant gör att man även själv i det lilla företaget stimuleras att jobba hela dagen. Att det blir trevligare och mer stimulerande med en ytterligare person på jobbet. Att praktikantens erfarenheter också tillför ny kunskap.

Anordnaren

Ett 20-tal företag har eller har haft praktikanter under det senaste året. Det finns många fler företag, som skulle kunna ta emot praktikanter inom eller i närheten av bygden. Inga företag har egentligen nekat men av andra skäl ändå varit tvungna att säga nej. Ibland har man sagt kom igen till våren. Ibland har man sagt att "vi kan ta emot flera praktikanter".

Det har ibland inneburit att man blir besviken på personer som man lagt ner jobb på som sedan hoppar av eller missköter sig.

Har försökt att mäta tiden som åtgår och ser då att det som gäller är ständig närvaro. Många små samtal och e-brev som man inte noterar. Det går att kombinera detta med fritid eller annat deltidjobb. Men det kräver mycket engagemang och som sagt att inte "tappa några bollar".

Anordnaren har en stabil ekonomi och arbetet har utförts helt med ideella insatser. Ersättning har gått till Flyinge bygdegemenskapsaktiebolag (svb), som är den del av den ideella föreningens verksamhet.
t, som inte kan betraktas som helt ideell.

Skattemyndighetens syn

Ideella föreningar är normalt skattebefriade under förutsättning att man håller sig till föreningens allmännyttiga ändamål. Om man exempelvis börjar bedriva med privat näringsverksamhet konkurrerande verksamheter i betydande omfattning, så kan skattemyndigheten komma att skattebelägga hela ideella föreningens ekonomi, alltså även den del som är ideell. Exempel på ideella inkomster kan vara intäkt från julmarknad, annonsintäkter från ett liten byatidning, loppmarknader eller liknande samhällsnyttiga projekt.

Vid muntlig förfrågan hos Skattemyndigheten anvisad person, som kan detta med ideella föreningar, så ville denne person inte direkt gå med på att bidrag från Af i enlighet med Flyinges modell skulle kunna gå in i en ideell förening utan skattekonsekvenser. Därför valde Flyinge att använda sitt eget bolag, för att inte råka ut för eftertaxering i efterhand.

Någon skriftlig förhandsförfrågan gjordes aldrig, eftersom man valde ett sätt att gå runt frågan. Detta kan dock finnas anledning att utredas närmare. Ett sätt är att fråga andra ideella föreningar inom den sociala ekonomi. Eftersom regeringen nu vänder sig till denna kategori borde frågan komma i annan dager.

Förslag till åtgärd: *En förhandsförfrågan hos Skattemyndigheten rörande skattekonsekvenser i ideella föreningar med Af bidrag, där praktikanten är placerad i föreningen själv.*

Förslag till åtgärd: *En förhandsförfrågan hos Skattemyndigheten rörande skattekonsekvenser i ideella föreningar med Af bidrag enligt upplägget Flyinge, dvs att den ideella föreningen placerar praktikanter hos andra företag och föreningar mot en viss ersättning.*

Byalag som anordnare

Byalag finns över hela Sverige och är organiserade i riksorganisationen Hela Sverige skall leva.

Byalag verkar för utveckling av en bygd, som är ett mindre geografiskt område med sina gränser. Medlemmar är vanligen privatpersoner, företag och föreningar. Vilka som är medlemmar kan dock variera något från by till by.

Man har på många platser vana från att driva mer omfattande samhällsnyttiga projekt. Det är den egna bygdens väl och ve som är basen i verksamheten. Att stärka bygden innebär att också stärka bygdens företag och föreningar samt öka trivsel och sammanhang.

Byalagen finns både i större samhällen och på landsbygden. Vanligast är dock på landet.

Om man skulle ta ett Af samarbete motsvarande Flyinge ställer det lite krav på kassören och på styrelsen. Många byalag är kanske inte arbetsgivarregistrerade, så att man kan betala ut lön.

Men med utbildning skulle många byalag kunna ta på sig denna roll. Även andra organisationer inom exempelvis idrottsrörelsen, hembygdsrörelsen med flera, som driver byalagsliknande verksamhet kan ta på sig rollen. Men på sikt krävs att Skatteverket godkänner detta eller att man startar bygdebolag.

Förslag till åtgärd: *Utbilda och informera de byalag som vill ta en viktig roll tillsammans med Arbetsförmedlingen.*

Går Flyingemodellen att genomföra i andra bygder?

FLYINGE UTVECKLING

Är Flyinge unikt? Fungerar samarbetet bra bara beroende på god vilja, kompetens, stort kontaktnät hos Flyinge?

Är Lund unikt beroende på sin personal och deras sätt att fungera?
Är modellen bra bara i Lund eller kan det fungera över hela landet?

Kan detta lokala projekt i Flyinge utvecklas till något ännu bättre?
Kan det fungera på andra platser eller till och med över hela landet Sverige och kanske inom flera EU-länder?

Finns det många Flyinge?

Svaret är JA. Riksorganisationen Hela Sverige skall leva har över 4000 medlemmar som är byalag, hembygdsföreningar och liknande (www.helasverige.se) väl spridda över hela Sverige. Många av dessa "byalag" har goda kontaktnät och personer med rätt kompetens i sina styrelser. Dock har man inte så stor vana från att driva mera omfattande ekonomiska projekt. Är Flyinges variant med bygdebolag ett bra sätt att klara både Af och Skattemyndighetens regelverk?

Inom andra bygder kan det vara andra typer av ideella föreningar, exempelvis idrottsföreningar som har denna position och driver en samhällsnyttig verksamhet.

Men frågan om skattekonsekvenser ovan är av avgörande betydelse. Detta har man erfarenheter av inte minst inom idrottsrörelsen. Vad som finns skrivet i föreningens stadgar kan också ha stor betydelse och kan behöva ses över.

Flyinges kompetens

Finns sådan kompetens inom många föreningar på landet? Svaret är JA. Den modell som Flyinge har utvecklat borde kunna passa på väldigt många platser, där det finns förening som har stort lokalt nätverk och där företagen tycker det är bra att det kommer in en liten "slant" till föreningen.

Vem skall göra jobbet?

Det kan vara en eller helst flera personer med koppling till byalaget eller annan ideell förening, som utför uppdraget och tar ansvar för att det blir gjort på ett bra sätt.

Hur föreningen ekonomiskt ersätter dessa personer kan så klart variera. Styrelsen måste dock ta ett fullgott ansvar för detta likasom annan verksamhet man bedriver.

Flyinges erfarenhet av tidsåtgång är att det bör kunna gå att betala ut en rimlig lön för det arbete som uppdraget innebär. Kostnaderna kan dock variera beroende på olika omständigheter, som resavstånd, hur goda relationer man har med företagen, deras möjligheter att ta emot praktikanter samt hur väl praktikanternas kompetens matchar mot företagets verksamhet. Se mera nedan kring analys av ersättningen och de förslag till förändringar som ges.

Modellen för ersättning till anordnaren

Modellen för ersättning är bra ur aspekten att den driver på anordnaren att ordna en praktikplats, så snabbt som möjligt.

Vidare är det bra att det inte utgår en "bonus" när någon anställs. Detta kan kännas alltför kommersiellt och pekar också på en skillnad från privata anordnare i FAS 1. Genom att inget bidrag utgår till de företag där Flyinge placerar sina praktikanter, så finns heller inga skäl för dessa att ta emot praktikanter enbart av ekonomiska skäl. Ekonomiska ersättningen är lika för alla. Det finns således inget "vinstutfall" då någon får jobb. Denna modell känns "ideologiskt" bra. Anordnaren har dock så långt möjligt ändå velat se möjligheterna till jobb som en viktig faktor vid om möjligt varje praktikplacering. I några fall kan dock andra faktorer ha bidragit som att praktikanten skall återfinna arbetsglädje och mentalt välbefinnande och att praktikanten själv har pekat ut det praktikföretag, som känns bäst.

Fråga om jäv

I inget fall har det funnits någon jävsituation, så att Anordnaren har haft släktskap eller på annat sätt några bindningar till praktikanterna. Sannolikheten för att detta skall inträffa måste bedömas som förhållandevis liten.

Jämförelse FAS 1 och FAS 2:1

Däremot är skillnaden mellan ersättningarna FAS 1 och FAS 2:1 alltför stor. Man kan på goda grunder påstå att ersättningen i FAS 2:1 endast utgöres av 46% jämfört med FAS 1 (se ovan).

Förklaringen till detta är troligen att FAS 2:1 inte är anpassad för en mellanhand som Flyinge. Om ersättningsnivån höjdes till mellan 150-300 kr/arbetsdag så skulle denna sannolikt bli mera jämförbar med ersättningarna under FAS 1.

Vad man kan förstå är det också är dessa nivåer på ersättning som diskuteras inom FAS 3.

Det som inte fullt ut fungerar bra är den period få Anordnaren arbetar med att finna en praktikplats. Här läggs mycket arbete ner. Om man inte lyckas hitta en eller helst flera praktikplatser sp blir det heller ingen ersättning alls. Detta kan motverka syftet. Ett sätt att lösa detta är att Anordnaren får ersättning från dagen för första samtalet. Denna fråga har inte diskuterats ordentligt mellan parterna. Betyder då att det finns en rimlig tid att hitta praktikplats.

Ersättningsmodellens seghet

Om lågkonjunkturen slår till extra hårt och därmed antal personer inom FAS 2 och FAS 3 ökar kraftigt samtidigt som antalet praktikplatser inom bygden sjunker på grund av redan gjorda placeringar, företagskonkurser och minskad orderingång, så blir det allt svårare att finna praktikplatser. Den modell som används i FAS 1 slår då inte helt ut anordnaren. Den ersättning som tillämpas i Flyingemodellen blir allt mindre attraktiv, för att när

den behövs som mest helt kan sluta att fungera. Här behövs då en större seghet som kan slå till då det börjar uppträda större svårigheter på arbetsmarknaden.

I Flyingemodellen har det varit en relativt god arbetsmarknad och lågkonjunkturen har inte under perioden september 2007 – september 2008 hunnit börja verka. Därtill har inte effekterna av att praktikföretagen redan nu anställt flera praktikanter börjat synas.

Modellen för ersättning bör vara långsiktig – Leader kommer att finnas under lång tid - arbetsmarknadssituationen kan komma att förändras.

Förslag till åtgärd: Undersöka om Anordnaren kan få ersättning från dagen för första samtalet med praktikanten upp till max 60 kalenderdagar.

Förslag till åtgärd: Undersöka om det finns förutsättningar för att utforma en annan modell för ersättning till ideella föreningar som vill agera mellanhand än den som Flyingefallet visar på.

Flyingemodellen och FAS 3

FAS 3 inom Jobb och Utvecklingsgarantin innebär att den arbetssökande anvisas sysselsättning under 2 år. Ytterligare sådana perioder kan komma till. Sysselsättningen kan anvisas inom ideella, privata och offentliga sektorn. Ersättning 225 kronor/dag.

- Sysselsättning i en omfattning som helt täcker arbetsutbudet.
- Anordnare ska kunna få ekonomiskt stöd för samtliga deltagare.
- Högst 2 år med eventuell förlängning.
- Arbetsförmedlingen ansvarig och ska ge fortsatt stöd.
- Anordnargrupper med lokal och regional kännedom ska säkerställa sysselsättningstillfällen för deltagarna.
- Aktivitetsstöd alt försörjningsstöd till den arbetssökande.

Denna ansats från regeringens sida pekar återigen på att ideella organisationer eller sådana i samspel med privata aktörer där det finns lokal kännedom, spelar stor roll.

LAG kan vara en naturlig part även här och då i samspel med byalag och privata företag.

Anordnaren kan som i FAS 2 vara ett byalag som hittar en sysselsättning hos ett praktikföretag. Personerna inom denna FAS står längre från arbetsmarknaden men att få ett arbete är även i FAS 3 ett naturligt mål att sträva efter.

Skillnaden mot FAS 2 är att sysselsättningen kanske kräver ett större engagemang från praktikföretagets sida under en längre tid. Men det kommer också att krävas ett större engagemang från Anordnarens sida. Flera omplaceringar kan bli fallet och mer arbete med att få praktikanten motiverad att ”gå” till sysselsättningen. Denna sysselsättning får inte heller tränga undan andra anställda eller upphöra på grund av arbetsbrist.

Det kan också moraliskt sett ligga på Anordnaren att finna praktikplaceringar som inte är kriminellt belastade. Praktikföretaget behöver sköta sina åtaganden mot samhället.

En viktig skillnad är dock att praktikplaceringen kan ligga längre bort från en anställning än under FAS 2.

Företag inom den sociala ekonomin där möjligheter till anställning inte är stora men verksamheten ändå gör en viktig samhällsnytta

och är en språngbräda in till ett eget företagande eller en "värdig" sysselsättning.

Ju längre bort praktikföretaget kommer från ett intresse av att anställa praktikanten, desto mer ökar säkert intresse av att få en ersättning för den sysselsättning man tillhandahåller. Detta gör Anordnarens, som agerar mellanhand, situation svår. Speciellt gäller detta placeringar i föreningar och företag inom den sociala ekonomin med en egen svag ekonomi. Här behövs dagersättningen för att kunna hålla lokaler, arbetsledare, kunna köpa arbetsredskap, ge utbildning mm.

Vi utgår från att med två år menas två kalenderår. Ersättningen baseras på anvisningsdagar vilket pekar på 220 svarta dagar eller precis 50 000 kronor per år och person.

Bygdebolag som anordnare

Eftersom anordnare kan vara antingen privat, offentlig eller ideell så möter organisationsformen inga formella hinder.

Här kan det ändå spela en viss roll, vilken image ett företag har. Ett bygdebolag är ett aktiebolag med särskild vinstutdelningsbegränsning, där alla aktieägare kommer från bygden och bolaget affärsidé är att öka bygdens värde. Aktiemajoriteten ägs av en ideell förening där alla i bygden kan vara medlemmar. Se mera om Bygdebolag i bilaga.

Ett bygdebolag skulle kunna vara Anordnare och ha en pool av sysselsatta där man periodvis från fall till fall lånar ut dessa till bygdens företag mot någon mindre ersättning. Detta förutsätter då att man däremellan bedriver en verksamhet, som ger sysselsättning

åt de personer man har i sin pool, med ersättning från Af. Ett sådant förfarande skapar en flexibel situation, eftersom huvudansvaret helt vilar på bygdebolaget. Ett bygdebolag bygger på samhällsentreprenörskap inom en given geografisk yta, skapad utifrån gemenskap.

Arbetsförmedlingen menar att den person som hamnar i FAS 3 själv skall ha stor frihet att välja Anordnare. Att det skall finnas en presentation av dessa på nätet. Bygdebolag har stor möjlighet att erbjuda ett varierat utbud av sysselsättning för både män och kvinnor med goda möjligheter att rotera mellan olika uppgifter. Detta borde kunna bli attraktivt. Man diskuterat också hur man skall finansiera uppstartsfasen (investeringsstöd). Skogsstyrelsen vill ha ett sådant.

Man kan tänka sig att bygdebolaget erbjuder ett antal stationer som har plats för 4-5 personer vardera. En sådan station har en ansvarig arbetsledare och svarar för sin grupp. Stationernas innehåll kan variera beroende på platsens lokala förutsättningar men förslag kan vara verkstad, grönytevård, barnaktiviteter, bageri, service, mat, kontor, städ. Genom viss arbetsrotation får de sysselsatta också omväxling.

Huruvida en sådan verksamhet är möjlig att bedriva på de ersättningsnivåer som diskuteras kan bara bedömas av det enskilda bygdebolaget. I dagsläget finns det bara ett tiotal sådana i landet med någorlunda erfarenhet. Men det finns ett stort intresse av att starta upp flera och ovan beskrivna modell kan vara ett incitament. Ett ESF-projekt eller ett Leaderprojekt kan utan skattekonsekvens drivas av ett byalag eller av ett Leaderområdes styrelse (LAG).

Förslag till åtgärd *undersöka möjligheterna att göra bygdebolag vinstskattebefriade.*

Förslag till åtgärd *att vidare utreda bygdebolags för/nackdelar jämfört med andra företag/föreningar inom den sociala ekonomin.*

Förslag till åtgärd *att undersöka hur ESF kan gå in och stödja program som kan finansiera mellanhanden.*

Förslag till åtgärd *att undersöka om Af kan gå in med medfinansiering i sådana ESF-projekt.*

Förslag till åtgärd *ett bygdebolag eller ett byalag kan bli anordnare och ta emot flera personer i sysselsättning mot ersättning under en period upp till två år. Får detta bidrag olika skattekonsekvenser i bygdebolaget jämfört med den ideella föreningen?*

Förslag till åtgärd *att undersöka hur ESF kan gå in och stödja bygdebolag och liknande som önskar bygga upp sin kompetens som Anordnare (PO1)*

Förslag till åtgärd *att undersöka hur ESF kan gå in och stödja bygdebolag som önskar bli antagna som Anordnare. (PO2)*

Arbetsförmedlingens roll

Arbetsförmedlingen får i Anordnaren en mellanhand, som känner ett nätverk/medlemmar av företag/mikroföretag, som mellanhanden (Flyinge) har stor anledning att vårda väl. Istället för att hålla kontakt med mängder av små företag får Arbetsförmedlingen en part, vilket underlättar betydligt.

Detta borde vara intressant över hela landet. Möjligen kan vissa arbetsmarknadsområde (AMO) vara mera benägna att skicka iväg sina arbetssökande till andra delar av landet där det finns större möjligheter att få jobb. Men dessa kan då slussas ut via andra AMO på samma sätt.

Men visst Flyinges modell passar särskilt bra om de arbetssökande också kommer från bygden själv så att man får extremt korta reseavstånd. Detta gynnar också klimatfrågan. I Flyinges fall har det ganska ofta varit så eller närapå.

Arbetsmarknadsområden och Leaderområden

Det finns sedan 1 januari 2008 inom Sverige 68 stycken arbetsmarknadsområden (AMO). Dessa omfattar då i snitt 130 000 invånare med en viss variation. AMO 24 Lund har över 220 000 invånare. Med denna storlek är det svårt för handläggarna att känna och skapa relation till alla mikroföretag inom sitt område, särskilt på landsbygden.

Det finns fem AMO i Skåne. Osby kommun tillhör AMO Ljungby i Småland.

Med tanke på indelning av Skåne i Leaderområden kan man se att exempelvis AMO 24 Lund precis omfattar Leaderområdena Lundaland och MittSkåne. AMO 26 omfattar på samma sätt Leaderområdena Skåne sydväst och Nordväst. AMO 25 omfattar Leaderområdena Söderslätt och Ystad Österlenregionen. Leaderområdena Skånes Ess och LAG PH är dock lite delade på AMO 22 och AMO 26.

I Skåne finns

AMO 22 Kristianstad, Hässleholm, Östra Göinge.

AMO 23 Malmö

AMO 24 Lund, Staffanstorp, Burlöv, Lomma, Kävlinge, Eslöv, Höör, Hörby.

AMO 25 Trelleborg, Vellinge, Sjöbo, Skurup, Svedala, Simrishamn, Tomelilla, Ystad.

AMO 26 Helsingborg, Bjuv, Klippan, Båstad, Ängelholm, Svalöv, Perstorp, Åstorp, Örkellunga, Landskrona, Höganäs.

Om varje AMO kunde skriva avtal med "sina" Leaderområden, så skulle det för Lunds del räcka med två avtal med respektive Leaderområde.

Avtalen skulle då täcka FAS 2:1 och FAS 3 baserat på Flyingemodellen anpassad till Leader och eventuella lokala modifieringar som Leaderområdet vill ta med.

Slutsatsen blir att det är synnerligen intressant för Arbetsförmedlingen, förutsatt att det går att organisera på ett praktiskt sätt.

Det blir då upp till varje Leaderområdes styrelse att besluta om man vill ingå detta samarbete och att organisera arbetet.

Förslag till åtgärd: att utforma ett modellavtal mellan Af och ett Leaderområde.

Flyingemodellen under Leader

Vi har tidigt i denna rapport ställt oss frågan hur vi skall kunna få en stabil och långsiktig modell där behov och resurser på bästa sätt används hos Svenska ESF-rådet, Arbetsförmedlingen, Jordbruksdepartementet (med Landsbygdsprogrammet och Leader), Hela Sverige skall leva som organiserar byalag och privata företag för att arbetssökande skall få jobb, praktik eller i varje fall stimulerande sysselsättning. Detta så att regelverken hos Skattemyndigheten, Granskningsmyndigheten för Landsbygdsprogrammet och Arbetsförmedlingen på bästa sätt samverkar. Detta så att landet Sverige får ut bästa möjliga nytta av den möjlighet som nu finns.

Förslag till åtgärd. Syftet är att kunna utforma ett paket som är väl granskat och kan presenteras/erbjudas av olika AMO och Leaderområdena (LAG) över hela Sverige.

Funderingarna har byggts på erfarenheten från det sedan september 2007 pågående samarbetet mellan Flyinge Utveckling och Af i Lund.

Landsbygdsprogrammet med Leader

Leader bygger på samverkan mellan offentliga, privata och ideella. Hela Sverige får 67 LAG och varje område har utarbetat sin egen strategi men denna baseras också på andra övergripande strategier och program. Viktiga inslag i strategierna är att stärka lokala ekonomin och skapa flera nätverk, företag och jobb. Många strategier är också inriktade på att förhindra att lokal service

försvinner, öka inflyttningen, grönt entreprenörskap, upplevelser och fler besökare.

Länsstyrelserna är satta att övervaka så att beviljade projekt inom Leader följer LAG-strategierna men också att besluta om projekt och företagsstöd inom landsbygdsprogrammet i övrigt. Hela programmet omfattar 35 miljarder kronor fram till 2013.

Paket A baserat på Flyingemodellen inom Leader

Detta paket baseras på att LAG driver ett paraplyprojekt med huvudsaklig lokal offentlig medfinansiering från Arbetsförmedlingen.

Paket A

LAG driver ett eget projekt, som syftar till att bygga nätverk, byalag/bygdebolag och lära/stimulera företag att ta emot praktikanter samt göra dessa mer anställningsbara med offentlig medfinansiering från Arbetsförmedlingen.

✍️ Då projektet är slut så skall bygdebolag eller annan organisation kunna ta över och bidra till flera arbetstillfällen och jobb.

Johan Fors Landsbygdsnätverket har formulerat projektbeskrivningen så här:

"I linje med programmet vill man stödja mindre företag samt öka möjligheterna för boende att hitta ett arbete i området och kanske öka inflyttningen. Projektet stödjer ovanligt väl program-indikatorerna. Projektet går bl.a. också ut på att skapa nätverk mellan de mindre företagen och främja dessa på olika sätt. En projektledare är tänkt

GP-System HB

att hålla ihop projektet. Olika byalag kommer att delta med ideellt arbete men också personer som kommer att erhålla viss lön från projektkassan. De kommer främst att arbeta med att hitta rätt personer till företagen. De som sedan ska arbeta på företagen är till stor del personer som då inte har en anställning. Arbetsförmedlingen vill medfinansiera projektet med 150 kr per dag som f.d. arbetslösa provtjänstgör på företagen (för admin. och arbetet med att pussla ihop företag och arbetstagare m.m.).

Projektgenomförande

LAG bygger upp ett nätverk av byalag och personer knutna till dessa över hela sitt område. Byalagen stärker relationen till företagen var och en inom sin bygd och presenterar projektet för organisationerna med hjälp av LAG. Organisationerna är oftast mikroföretag med god förankring i det lokala samhället. LAG etablerar nätverk som stimulerar innovationer, entreprenörskap, lärande, jobb och utveckling av existerande och nya mikroföretag inom hela sitt Leaderområde.

Via Af får LAG praktikanter inom Jobb och utvecklingsgarantin FAS 2:1. Efter möte med praktikanterna och viss utbildning så kan de hänvisas vidare till kontaktpersonen i lokala byalaget. LAG avgör om de väljer att anta personen.

Praktikplatsen som nu etableras bör ligga så nära praktikantens bostad som möjligt, passa dennes förutsättningar och intresse samt ha goda möjligheter att leda till arbete. Stor flexibilitet vid valet av praktik och möjlighet att pröva flera arbetsplatser ingår i Flyingemodellen. Ingen administration på praktikföretaget.

Praktiktiden är maximerad till 6 månader inom FAS 2:1 och kan komma att avbrytas om en anställning sker.

LAG svarar för all administration och marknadsföring i projektet och den medfinansiering som upparbetas av de som deltar i projektet.

Målgrupper

Entreprenörskap, innovationer stimuleras bland mikroföretag på landet. Forskningskunskap hos universitet kan föras ut för att stärka processen. Mikroföretagens möjligheter att anställa personer med rätt kompetens förbättras. Nya företag startas. De lokala nätverken stärks via ett projekt med tydligt nytta och mål. Arbetssökande får möjlighet till praktik och arbete nära där man bor. LAG får möjlighet att verka över hela sitt område. Af drar nytta av de nätverk som etableras på landsbygden runt omkring i Sverige. Svaga grupper på arbetsmarknaden får delvis oprövade möjligheter till arbete. Byalagens roll stärks och dessa får en vidgad roll.

Projektid

Om avtal med Af skulle upphöra kan dock ett delprojekt komma att avslutas tidigare eller ej påbörjas. Varje projekt består i sin tur av ett antal byaprojekt, som beslutas av LAG efterhand som de blir klara. Varje byaprojekt beräknas till två år.

Projektplan

Fas 1 Avtal mellan Arbetsförmedlingen AMO xx och LAG ccccc
Fas 2 Praktikplaceringar och nätverksbyggande samt verksamheter som stärker nyföretagande och stimulerar byutveckling och lokal ekonomi.
Fas 3 Avslutande och utvärdering. Helst skall ett bygdebolag ha bildats eller annan organisation som kan föra arbetet vidare.

Deltagare i projektet

Personal och projektledare (PL) anställs av verksamhetskontoret och PL rapporterar till LAG styrelsen hur projektet fortskrider. Personer knutna till resp. byalagsområde skall ha en knytning till dessa byalag och projektanställs likaså av projektet. Praktikanterna deltar i projektet liksom handledaren på de företag som de placeras på. Byalaget och företag som deltar berörs administrativt mycket lite, eftersom LAG tar hand om detta.

Resultat

Projektet berör flera olika deltagare i projektet. Förväntat resultat inom ett delprojekt avseende en bygd och fördelat på indikatorer ser ut så här.

Indikator deltagartimmar som medför indirekt medfinansiering = 7 000 timmar

Indikator deltagartimmar ideell/privat som är underlag för direkt medfinansiering 2 500

Indikator nya nätverk 3

Indikator nya jobb 5

Indikator nya företag 1

LAG

Resursförstärkning samt en bra plattform för att bygga upp kontakter med byalag samt drivkrafter för att etablera ytterligare byalag. Söka driva fram nya projektidéer inom de olika områdena efterhand.

Byalagen

Skapar relationer till småföretag, kontaktpersonen samt tydliggör en viktig roll för byalagen. Det arbete man gör kan hjälpa till att

stimulera byutveckling på ett bra och kraftfullt sätt. Synliggör byalagen.

Byaprojektet

Så här går det till att etablera ett byaprojekt inom Jobb på landet. Byalaget och LAG träffas och diskuterar hur byalagets område ser ut. Kanske skall man utöka detta? Hur ser nätverken ut med andra föreningar och företag? Finns personer i bygden som kan knytas till byalaget som skulle vilja jobba med detta ?

Arbetet består i att stärka nätverken, stärka innovationskraften och nyföretagande, stärka bygden och stärka kompetensutveckling och lärande samt placera praktikanter hos lämpliga företag. Projektets omfattning och ekonomi diskuteras och en projektansökan formuleras utifrån en projektmall.

Ekonomi

Projektet beräknas på tvärsbasis för varje delprojekt att finansieras enligt nedan. Hur många delprojekt som varje LAG kan hinna med beror på ambitionsnivån, geografiska förutsättningar och hur fort man önskar gå fram.

Byaprojekt I

Lokal offentlig kontant via Af 1000 ppd a 150:- 150 000:-
 Lokal offentlig praktikanterna arbetsinsatser via Af 1000 a 450: 450 000:-
 Ideella, privata medverkan i nätverk och utbildning 850 000:-
 EU/staten 1 400 000:-

Totalt 2 850 000 MSEK

Byaprojekt II

Lokal offentlig kontant via Af 2000 ppd a 150:- 300 000:-
 Ideella, privata via medverkan i nätverk och utbildning 430 000:-
 EU/staten 700 000:-

Totalt 1 430 000 MSEK

Fördelat på olika potter

Offentliga 1 900 000
 Privat 850 000
 EU 760 000
 Arbetsförmedlingen 500 000
 60% av hela budgeten är 1 710 000
 Arbete är 1 300 000 och likvida medel är 1 550 000

De 450 kronor per dag är en uppskattad genomsnittssiffra. Beloppet kan variera från projekt till projekt men kan i förväg uppskattas av Af och i efterhand fastställas av Af.

Byaprojekt II är utarbetad exklusive de 450 kronorna.

Förslag till åtgärd: undersöka om granskningsmyndigheten kan godta projekt av typ I eller typ II.

Förslag till åtgärd: undersöka om ett uppskattat genomsnittsvärde 450 kronor kan godtagas av granskningsmyndigheten och efter projekttiden slut stämmas av eller om ett säkert dvs lägre belopp måste användas.

Paket B. Flyingemodellen inom Leader men baserat på ESF.

Socialfonden - Ett verktyg för att skapa fler och bättre jobb

Övergripande mål

Det övergripande målet för Socialfonden är "ökad tillväxt genom god kompetensförsörjning samt ett ökat arbetskraftsutbud".

I Sverige stöder Socialfonden projekt som främjar kompetensutveckling och motverkar utanförskap. Under perioden 2007–2013 satsas över 12 miljarder kronor på att hjälpa kvinnor och män att stärka sin kompetens och förbättra sina utsikter till arbete. Socialfonden är uppdelat i två områden.

Område 1 – Kompetensförsörjning (annan offentlig medfinansiering 0%)

Deltagarna i projekten är sysselsatta och projekten ska:

1. underlätta för sysselsatta kvinnor och män att utvecklas i takt med arbetslivets krav
2. öka kunskapen i arbetslivet om hur diskriminering motverkas och likabehandling främjas
3. öka kunskapen i arbetslivet om hur långtidssjukskrivningar kan förebyggas

Område 2 – Ökat arbetskraftsutbud (annan offentlig medfinansiering 60%)

Deltagarna i projekten har varit borta från eller inte kommit in i arbetslivet. Projekten ska:

1. underlätta för kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden att komma in och få fotfäste på arbetsmarknaden samt öka deras möjligheter arbeta utifrån sina egna förutsättningar

2. underlätta för unga att etablera sig i arbetslivet och se till att de inte hamnar i utanförskap
3. underlätta för personer med utländsk bakgrund att etablera sig i arbetslivet
4. underlätta för personer som är eller har varit långtidssjukskrivna att komma tillbaka till arbetslivet

På nationell nivå finns en [övervakningskommitté](#) som följer upp Socialfondens arbete och säkrar genomförandets kvalitet och effektivitet.

Förprojektering av projekt kräver 25% medfinansiering.

"Leaderbudgeten under Landsbygdsprogrammet omfattar cirka 2 miljarder att jämföra med Socialfondens 13,2 miljarder under programperioden 2007-2013".

Flyingemodellen går in som projekt under LAG där ESF och Arbetsförmedlingen står för väsentlig andel av offentlig medfinansieringen.

ESF projekt innebär att 60% av budgeten kommer från Arbetsförmedlingen, kommunerna eller Försäkringskassan och sedan 40% från ESF. Inriktningen på projektet kan vara med samma innehåll som Paket A och riktas mot Socialfonden område 2, för arbetssökande främst FAS 2:1.

Byaprojekt III

Lokal offentlig kontant via Af 2000 ppd a 600:- 1 200 000 kronor

ESF 800 000 kronor

Totalt 2 MSEK

Denna variant behöver dock utredas mera noggrant. ESF funderar just nu på hur man vill formera sina utlysningar.

Paket AB. Flyingemodellen inom Leader men baserat på en kombination av projekt inom A och B.

Om vi ser till de båda Paket A och Paket B och försöker lägga de delar som passar bäst för respektive aktörer i varsitt projekt och samtidigt uppnå de fördelar som intresserar Arbetsförmedlingen med beaktande av Skattemyndigheterna och Granskningsmyndighetens synpunkter.

Förslag till åtgärd: Ett renodlat Leaderprojekt, som drivs som ett paraplyprojekt av LAG i syfte att stärka byalagen och bilda bygdebolag eller ekonomiska föreningar i syfte att kunna sysselsätta och stärka arbetssökande inom FAS 2 och FAS 3. Viss medfinansiering från Arbetsförmedlingen. Flera byaprojekt IV 5-10 stycken genomföres under programperioden.

Förslag till åtgärd Ett renodlat ESF-projekt, som syftar till att stärka företagen och placera praktikanter och ge sysselsättning till arbetssökande inom en bygd. Medfinansiering Af, Försäkringskassan. Drivs av LAG i samverkan med AMO (arbetsmarknadsområdet).

Byaprojekt IV Leader byutveckling och lokalt kapital (2 år)

Lokal offentlig kontant medfinansiering via Af 50 000 kronor

Lokal offentlig 150 000 kronor

Ideell/privat 300 000 kronor

EU 500 000 kronor

Totalt 1 MSEK

"Flyingemodellen under Leader vill stärka nätverk, byutveckling, och lokala företag samt få fler personer i praktik och arbete.

Men också skapa långsiktigt hållbara lokala organ, som bygdebolag som efter projektet är slut kan svara för att erfarenheterna från projektverksamheten förs vidare. "

Vad skulle det betyda om vi kunde införa Flyingemodellen med hjälp av LAG över hela Sverige?

för de arbetssökande

- ?? Arbetssökande, som bor på landet får chans till jobb nära där man bor.
- ?? Arbetssökande som bor i staden får vidgade möjligheter till arbete på platser med andra typer av företag än de som finns i staden. Många mikroföretag.
- ?? Integration fungerar bra på landet. Det visar Flyinges jobbmodell där utländsk bakgrund inte varit ett hinder för att få jobb eller praktikplatser. (Alvesta, Holmby, Getinge, Veberöd, Dalby, Genarp, Blekinge, Finland, Frankrike, Kina, Bolivia, Chile, Ecuador, Bosnien, Makedonien, Kroatien)
- ?? Man kan få prova på flera olika praktikplatser, för att känna var man trivs bäst.
- ?? Få chansen att visa vad man går för och få veta vad man trivs med
- ?? Möjligheter att prova nya yrken men där tidigare erfarenheter spelar roll.
- ?? Ser ut som att hälften har/kommer att ha fått jobb eller annan praktik (Flyinges statistik).
- ?? Man mår bra av att vara på en riktig arbetsplats.

för mikroföretagen på landet

- ?? Lokala nätverk bland företagen skapas.
- ?? Kopplingen till byalag/bygdebolag eller lokal organisation stärks.
- ?? Mikroföretagen får lära sig vad det innebär att ha praktikant.

- ?? Mikroföretagen får praktikanter som visar sig anställningsbara och bidrar till företagets utveckling.
- ?? Mikroföretagen får prova på vad det innebär att ha en person extra. Stimulerar till utveckling.
- ?? En ny person utifrån med nya idéer kan tillföra nytänkande och kompetensförstärkning.
- ?? Det finns ofta jobb som inte blir utfört. En person som kanske kostar företaget lite mindre blir då attraktiv.
- ?? Företagen som tar emot praktikanter ser att det också kommer något tillbaka till bygden.
- ?? Företagen uppfattar systemet som samhällsnyttigt och en rättvis uppgörelse.
- ?? Företagen kan även i vissa fall tänka sig att anställa någon av sociala skäl.
- ?? Ett bra sätt att rekrytera ny personal med bättre möjlighet att få rätt folk.
- ?? Går det inte bra med praktikanten kan man enkelt avbryta
- ?? Inget administrativt

för arbetsförmedlingen

- ?? ett vidgat kontaktnät.
- ?? en kompletterande tydlig, stabil och långsiktig allmännyttig avtalspartner inom varje AMO.
- ?? en anordnare med nätverk på landsbygdens mikroföretag.
- ?? en anordnare som är ekonomiskt fördelaktig för Af.
- ?? att statliga pengar kan samverka

för LAG

- ?? en bra paraplyprojekt, som stärker kontakten med byalagen och stimulerar till att starta byalag där sådana saknas
- ?? ett ekonomiskt tillskott till Leaderbudgeten och stärker kontorets roll samt synliggör samhällsnytta.
- ?? tydligt projekt som ligger helt i linje med EU-strategi att stärka mikroföretag och få fler anställda
- ?? varje lyckat Leaderprojekt bör leda till fler arbetsmöjligheter. Flyinges jobbmodell ökar sannolikheten för att nya företag kan bildas.

för byalagen

- ?? större samhällsansvar bland byalagen stimuleras
- ?? bra att komma igång med och ett tydligt nästa steg eventuellt i form av bygdebolag
- ?? lätt att hantera, då LAG hanterar ekonomin
- ?? stärker byalagets roll bland företagen inom bygden
- ?? stärker gemenskapen och relationerna
- ?? ökar byalagets möjligheter att få del av Leaderpengar till sitt område

för Leader-metoden

- ?? ett mycket bra exempel på samverkan mellan ideella, privata och offentliga
- ?? ger tillskott av offentliga medel, som innebär att Leader kan få en större procentandel av Landsbygdsprogrammet utan att kommunerna behöver skjuta till hela den lokala medfinansieringen.

- ?? skulle kunna omfördela mera pengar till Leader inom Landsbygdsprogrammet och vara säker på att dessa gjorde verklig nytta.

för samhällsutvecklingen

- ?? Samhällsentreprenörskap stimuleras.
- ?? Samverkan mellan offentliga, privata, ideella, vanliga människor synliggörs över hela landet.
- ?? ersättningen som betalas ut via Af till Leaderkontoren kommer att 4-5 faldigas och användas till samhällsnyttig utveckling inom ett system som är väl formulerat (Leader).
- ?? landsbygden möjligheter kommer ytterligare att stärkas
- ?? landsbygdens möjligheter kommer bättre att tas tillvara.
- ?? EU:s betydelse visas upp för många.
- ?? Stärker samverkan mellan de kommuner som ingår i ett Leaderområde.
- ?? Unga som vill utbilda sig till samhällsentreprenörer får ökade möjligheter till jobb.
- ?? En hotande lågkonjunktur medför att alltför personer kan hamna utanför arbetsmarknaden, vilket ökar trycket på att hitta lämpliga praktikplatser.
- ?? 99% av Sverige är enligt EU:s sätt att se landsbygd. Alla orter med färre än 20 000 invånare räknas som landsbygd.
- ?? klimatfrågan, hållbara bygder, lokalsamhällets betydelse får mera resurser.

för universiteten

- ?? ökat tryck på utbildning av samhällsentreprenörer.
- ?? större intresse för forskning inom området samhällsentreprenörskap.
- ?? Flyngemodellen blir i sig ett intressant forskningsområde.
- ?? Ökad betydelse av forskning inom begrepp och skattefrågor.
- ?? Living Labs utvecklas, som kan studeras och tillföras forskningsresultat.

för riksorganisationen HSSL

- ?? synliggör byalagens möjligheter som samhällsaktörer
- ?? ökad betydelse då det kraftigt stimulerar till att fler byalag blir aktiva och nya byalag bildas.
- ?? lokal kapitalbildning stimuleras. sparande på bygdekonto, bygdebolag, mm stimuleras.

för regional utveckling

- ?? ökade möjligheter att finna arbete nära där man bor.
- ?? lokal utveckling som stärker företagen utanför de stora städerna.
- ?? arbete i samhällsnyttiga/sociala företag ökar.
- ?? fler samhällsnyttiga/sociala företag etableras.
- ?? lokala regionala förutsättning kan bättre tas tillvara.
- ?? underifrånperspektivet stärks.

för Svenska ESF-rådet

- ?? en modell som kan tänkas passa in i ESF-tänkandet
- ?? att ESF+Af+Leader kan samverka
- ?? att långsiktiga lösningar kan etableras som bildar en stark grund för behov som dyker upp framgent.
- ?? Stärker både den sociala ekonomin och den samhällsnyttiga ekonomin

Informerade om Flyinges jobbmodell är

Flyinge Utvecklings styrelse

Riksorganisationen Hela Sverige skall leva, ordförande Karl-Erik Nilsson, Staffan Bond med flera

Arbetsmarknadsområde Lund chef Staffan Hållö med ett tiotal medarbetare inom JOB

Landsbygdsnätverkets verksamhetsledare Maria Gustafsson, Johan Fors, Jennie Malm, Hans Olof Stålgren m fl

Svenska ESF-rådet GD Åsa Lindh med flera medarbetare

Arbetsförmedlingen HK Jan-Olof Dahlgren, Jan Berglund, Ingela Söderman

Jordbruksdepartementet

Europaperspektiv

Alla länder inom EU har Landsbygdsprogrammet och därmed också Leaderområden på samma villkor som i Sverige. Kan Flyingemodellen överföras till andra länder?

Inom Leanderprogrammet uppmuntras till så kallade transnationella projekt. Detta innebär att ett Leaderområde samverkar med andra Leaderområden inom EU i projektform. Sådana projekt behöver inte ha lokal offentlig medfinansiering men budgetutrymmet för sådana projekt är begränsat till 6-7 procent.

Europeiska Socialfonden verkar på samma sätt över hela EU.

Modellen med starka byalag/bygdebolag är något unik för Sverige men det finns ett nordiskt och ett europeiskt samarbetsorgan där svenska riksorganisationen Hela Sverige skall leva har varit drivande.

Studiebesök från Skottland har visat intresse för organisationsformen bygdebolag.

Hur Arbetsförmedlingen är organiserad inom andra EU-länder och hur det påverkar möjligheterna att införa liknande Flyingemodellen över Europa har vi inte kunnat utforska.

Tidigare erfarenheter av samverkan mellan Leader och AMS/LAN Arbetsförmedlingen

Under förra programperioden 2000-2006 har vi kunnat identifiera ett antal projekt där Arbetsförmedlingen eller motsvarande har deltagit i Leader+ projekt. Inget av projekten har dock direkt berört verksamhetskontoret.

I denna programperiod 2007-2013 finns ett ytterligare större fokus på att Leaderprojekt också skall leda till bestående jobb och nya företag.

Projektanställningar eller utbildning

Tre av sju projekt har haft personal anställd med bidrag från Arbetsförmedlingen. Ett projekt är ett utbildningsprojekt riktat till ungdomar med aktivitetsstöd från Arbetsförmedlingen. Övriga tre projekt har haft någon kontakt med Arbetsförmedlingen, men det framgår inte hur samverkan har skett eller om det medfört något resultat.

2002 Smålandsgruppen projektet Bizglass. Hemsida mm anställt personal via Af troligen med bidrag.

2005 Blekinge projekt Järnavikskraft Turistprojekt Ronneby kommun projektägare. Företagsföreningen projektledare samt två personer från Af. Huruvida dessa är anställda framgår inte med säkerhet.

2002-03 Astrid Lindgrens hembygd Budget 0,2 MSEK Sök svara på vilket intresse ungdomar med funktionshinder upp till 29 år har att delta i föreningslivet, Kartlägga vilka funktionshinder man har. Marknadsföra. Af informeras. Inga direkt inblandade från Af.

2005 Astrid Lindgrens hembygd Byutveckling Lofthammar. Projektägare Lofthammars golfbana förstudie. Arbetsförmedlingen har kanske bidragit på något sätt men det framgår inte hur.

2004-2007 Sjuhärad Landsbygdsalliansen Ulricehamn. En person med bidrag (80% av lönekostanden) från Af har tillsatts i projektet 2006. Total budget cirka 1 MSEK.

Utbildningsprojekt

2005-06 Astrid Lindgrens hembygd Kurs för 21 ungdomar med aktivitetsstöd under 12 veckor. Budget 0,6 MSEK. Mål att stärka dem att finna väg ut. Resultat 12 veckor efter avslutad utbildning. Tretton av 21 kom till detta möte. 2 ungdomar startade eget, 9 har sökt utbildning, 5 funderade på att ge ut en bok, några hoppade av.

Kommentarer:

Att projektanställa arbetssökande i Leaderprojekt med bidrag från Af är fortsatt möjligt.

Att inom ett Leaderprojekt involvera en arbetssökande som är i JOB FAS 2 arbetsträning är möjligt. Här kan merkostandsbidraget på 150 kronor komma att räknas in som medfinansiering under de 6 månader som maximalt kan beslutas.

Nya personer kan tillföras personer efterhand om projektet varar längre än 6 månader. Arbetsförmedlingens och den arbetssökandes mål att detta skall leda till arbete måste dock beaktas.

Förslag utred vidare: *Utbildningar som fallet Astrid Lindgrens hembygd "Din Framtid" borde också kunna passera med ungdomarnas aktivitetsstöd som medfinansiering.*

Dock så finns numera tydligare regler kring Arbetsförmedlingens upphandling av utbildningar och externa coacher, som troligen gör detta fallet mera komplicerat att genomföra idag.

Samverkan mellan Arbetsförmedlingarna och Leader tycks inte varit särskilt utvecklat under förra programperioden. Detta beror dels på att Arbetsförmedlingen hade en annorlunda organisation och dels på att det bara fanns 12 Leaderområden i Sverige.

Förutsättningarna för en väl genomtänkt samverkan i denna programperiod 2007-2013 är mycket mera välgrundade. Nu finns under våren 2009 så många som 67 LAG på plats över hela Sverige samt att Arbetsförmedlingen har organiserat sig med en mera platt organisation inom 68 Arbetsmarknadsområden (AMO).

Den starka lågkonjunkturen och den från 1 juli 2007 nya arbetsmarknadspolitiken påverkar också så att alla aktörer måste hjälpas åt. Bland annat inrättas Arbetsmarknadsråd inom alla AMO likväl som lokala anordnargrupper.

Förslag till åtgärd

Hur Afs program för ungdomar JUU kan samordnas med Leader behöver utredas mera.

Hållbar utveckling

Varje Leaderområde har fått sin utvecklingsstrategi godkänd av Länsstyrelsen i det län där man huvudsakligen hör hemma. I denna strategi har man med ett underifrånperspektiv formulerat temAMOmråden, indikatorer och övergripande mål efter vilka styrelsen skall rätta sig då man fattar beslut att tilldela medel till projekt.

En hållbar utveckling, flera jobb och företag med hänsyn till klimat, jämställdhet, svaga grupper på arbetsmarknaden skall komma med och kunna lämna utanförskap.

Det är också viktigt att poängtera att projekt helst skall övergå i annan mera långsiktig organisationsform då projektet upphört. Detta gäller inte på samma sätt för förstudier.

Lyssnafunderaagera

Sammanställning av tre intensiva dagar med ESF workshop i Stockholm följt av Anordrargrupp Af HK samt Arbetsmarknadsråd AMO 24 i Lund. Anteckningarna organiserade enligt LFA-modellen och med fokus på Flyingemodellen inom Leader.

Omvärdesanalys

Antalet personer i utanförskap kommer på grund av lågkonjunkturen, som förvärras av finanskrisen att öka under de närmaste 3 åren och sedan plana ut för att efterhand som stora pensionsavgångar kommer – kanske medföra att vi får se arbetskraftsbrist. Detta kan dock mildras genom att fler jobbar längre och nästa lågkonjunktur 2015-2017. (Obs denna analys är osäker redan efter tre år.)

Klimatförändringarna kommer att innebära mera lokalt än globalt. Eftersom Sverige är mycket exportberoende kan vi komma att drabbas värre. Peak-oil, dvs att oljan tar slut fortare än vi tror, påverkar Sverige som exporterande land av järnmalms- och skogsprodukter tämligen hårt.

Energiomställningen till ett hållbart samhälle bygger på forskning men också främst på resurser som är allokerade till landsbygden.

Vi blir fler på jorden. Fler flyttar till Sverige som behöver få jobb. Utbudet av arbetskraft ökar.

Utanförskapet finns även bland de som är långtidssjukskrivna. Nu finns ca 12 000 personer som snart hamnar utanför sjukpenningen.

De som uppnår ett arbetskraftsutbud av 10 timmar per vecka kan gå in i samverkansåtgärden och hanteras av Af.

Aktörerna (anordnarna) kan vara Offentliga, ideella, privata. Alla kan komma i fråga vilket skapar konkurrensneutralitet. Dock en stor fördel för Af om små aktörer kan samlas inom en större struktur som av Af kan hanteras av ett avtal med AfO.

Arbetsmarknadens struktur ändras nu snabbt (ex bilindustrins nedläggning, klimathotet, mm) Kräver snabba resultat och att man tar hjälp av flera aktörer.

Kraven på arbetskraften och arbetsgivarna ökar.

Arbetsförmedlingens syn

Kraven på resultat och insyn ökar. Arbetsförmedlingen behöver medborgarnas förtroende i det man utför. Årlig budget 64 mdr.

Riskerna har ökat marginellt ännu så länge. Arbetslösheten bland äldre har minskat något. Funktionshindrade har minskat. Varsel har ökat. De som varit utan jobb länge har ökat inom JOB. Efterfrågan på arbetskraft något mindre. Det finns pengar till alla inom JOB och JUU.

Mer pengar till coachning i FAS 1.

Snabbspåret matchning inom 4 månader också med externa aktörer går något sämre än väntat. IG-ungdom som saknar nätverk är en riskgrupp.

Om Volvovarsel utlöses så kan andra grupper som inte syns marginaliseras ytterligare.

Tillströmningen till JOB Fas 3 hotar att öka betydligt från uppskattat 2-3000 per månad för hela riket.

Intressentanalys

Den viktigaste intressenten är alla de som är arbetslösa/på väg att bli arbetslösa eller önskar nytt jobb och vill ha arbete/sysselsättning/starta eget med hjälp av Arbetsförmedlingen eller via andra kanaler.

Arbetsförmedlingen, Landsbygdsnätverket, HSSL, Svenska ESF-rådet, SKL, Svenska staten, EU, Nutek, KK-stiftelsen, privata- och den ideella sektorn.

Inom den ideella sektorn finns den sociala ekonomin, sociala företag.

Den sociala ekonomin har ett starkt fokus på människan som arbetar i företaget skall må väl. Andra grenar inom den ideella sektorn kan ha fokus på hälsa genom fysisk aktivitet, insamlingsföreningar som stödjer människor i andra länder, religion, byutveckling eller yrkesföreningar.

Samhällsentreprenörer är föreningar/företag som främst är inriktade på att skapa en vinst för samhället. Vi kan skilja på sociala företag, offentligt drivna företag, samhällsnyttiga företag och privata företag

Af (Jan-Olof Dahlgren, Ingela Söderman, Jan Berglund, Staffan Hållö)

Har allt att vinna både inom FAS 2 och FAS 3

HSSL (Staffan Bond)

Vinner att deras medlemmar utvecklas och får en viktig roll. Fler medlemmar kommer fram. Flera nya samhällsnyttiga företag skapas som kan klara rollen som anordnare.

Landsbygdsnätverket (Maria Gustafsson)

Vinner att Leader och landsbygdsprogrammet får lättare att klara det viktiga målet att få fler i jobb, nya företag, mm. Steg 2 mer pengar till Leader (6-10%)

Svenska ESF-rådet (Åsa Lindh)

Under programperioden har Leader ca 2,1 mdr och ESF har 13,4 mdr kronor inkl medfinansiering. Tio procent av dessa medel avsätts av ESF för nationella beslut. 70% av budgeten går till Programområde 2 dvs till de som står utanför arbetsmarknaden. Målet för dessa är att komma närmare ett arbete efter egna förutsättningar

unga in i arbetslivet

utländsk bakgrund

långtidssjukskrivna

Inom programområdet skall 60% komma i medfinansiering från Af främst i form av aktivitetsstödet.

Inom Programområde 1 kan man tänka sig att rusta sociala företag att bli anordnare.

Inom Programområde 2 kan man tänka sig projekt som syftar till att skapa sysselsättning för FAS 3 samt stödja sociala företag som kan bli anordnare. Utbildning av anordnare.

Exempel på projekt

1. Helsingborg vårda varor --- renovera --- sälja på loppis
2. Varberg --- lokala tjänster
- 3.

Nutek (Eva Johansson)

Fått 10 msek för att informera om socialt företagande

Stat och kommun vinner 300 000 kronor/årigen då en person kommer i arbete och betalar skatt istället för att få bidrag.

KK-Stiftelsen (Eva Moe)

120 MSEK i programområdet Samhällsentreprenörskap

SKL

Sveriges kommuner och landsting.

Inom FAS 3 vill man troligen ha 3-500 kr/dag Samma till alla är en viktig princip (Af).

Viktigt att praktikanterna får välja var man vill vara, även under FAS 3.

Kommunerna är inne på ett investeringsbidrag, alternativt att man får högre bidrag i starten.

Skogsstyrelsen

Förstärkt arbetsträning 300 kronor/dag. Inom gröna jobb hade man 20% frånvaro som tullade på ersättningen. Coaching låg på anordnaren.

Vägverket

Få startbidrag till strukturerna. Gjorde uppgifter som annars inte skulle ha blivit gjorda. Efteråt många positiva. Avvecklingskostnader.

Problemanalys

Samverkan och regelverk är ännu inte helt utvecklade för att möta nya krav på praktik (FAS 2) och sysselsättning (FAS 3). Af har fått ett delvis nytt uppdrag 1 juli 2007. Det finns en brist på kunskap om detta uppdrag och regelverk inom JOB. FAS 3 träder i kraft april 2009, då personer med cirka 3 års jobbsök bakom sig kommer in i en ny fas. Man kan avstå men då mister man alla bidrag från samhället.

2-3000 personer per månad kommer att komma in i FAS 3. FAS 2 kommer sannolikt se betydligt fler personer under hösten 2009. Kanske 10 000 per månad eller 150 personer per AMO.

Synen på varandra behöver förändras. Sociala företag kan vara mera lämpade att ge sysselsättning än offentliga organisationer, som leder till arbetsformer som ligger närmare ett riktigt jobb. Fackets syn på praktikanter måste bättre analyseras.

Den sociala ekonomins förutsättningar behöver genomlysas. Likviditetsproblemet avskaffas.

Skattemyndighetens syn på ideella föreningars verksamhet som ställer upp som anordnare behöver omprövas. Helst borde alla organisationsformer som är samhällsnyttiga och tar emot praktikanter skattebefrias. (behöver dock definieras bättre). Ett system som medför att de medborgare som stödjer den samhällsnyttiga ideella sektorn, får belöning av samhället i form av skattelättnader.

Den direkt samhällsnyttiga verksamheten som kan bli föremål för skattebefrielse behöver definieras.

Målanalys

Specifikt mål som är avgränsat och lätt att förstå. Slutmålet är att så effektivt som möjligt med alla lagliga medel söka få så många som möjligt i arbete och sysselsättning. Om det krävs "tumma på" regelverket. Att ESF+Leader+Af samordnar sina pengapåsar, så att det ger maximal nytta.

Mätbart mål, kan vara att utgå från ppd (personpraktikdag) psd (personsysselsattdag).

Acceperat, innebär att intressentkretsen skall förstå problemet och hur det skall gå till att lösa detta.

Realistiskt, det satta målet skall vara möjligt att uppnå. Vi säger 9000 personer i placering över hela landet via Leader per år eller 45 000 fram till år 2014. Både Fas 2 och Fas 3.

Tidsbegränsat Målet innebär att 2-3 års baserade projekt avslutas och nya liknande projekt tar vid. Där projekt avslutas skall helst nya aktörer samhällsnyttiga företag kunna ta vid och fortsätta.

Aktivitetsanalys

Utforma ett säkrat paket med förslag på avtal och projekt som kan tas av AMO och LAG, LAG är det projektbeslutande organet i ett Leaderområde.

Resursplan

Ett litet projektstöd fram till och med 12 december. Ett större stöd om man vill gå vidare. En styrgrupp från Af, ESF och Landsbygdsnätverket. Projektstöd till utredare

Indikatorer

Vi kan säga antal personer i jobb/praktik/sysselsättning/eget företag/företag med flera anställda. Nätverk . Kanske även mått som ppd och psd

Risikanalys o Riskhantering

Af

"Detta är Afs uppgift, så den uppgiften kan man inte lösa inom Leader. Afs personal kostar, ... "✗ steg 1 måste lösas

"Flyingemodellen innebär en stor fördel för Af – ingen extrakostnad ! jmf med FAS 1"

ESF

"att det måste bildas ekonomiskt hållbara organ som kan ta över då Leaderprojektet är genomfört (ESF), stötta bildandet av och stötta sysselsättnings skapande åtgärder"✗ tas i steg 2

Skattemyndigheten

"att skattemyndigheten straffar, genom att kräva vinstskatt"✗ Tas i steg 2

"samhällsnyttiga AB vinstskattebefrias"

LAG

”En anordnare får inte söka placera ut praktikanterna i andra företag eller låta dem göra jobb åt andra företag” - ~~ingen~~ problem för Af --

”tveksamheter kring anordnarbidraget på 150 kr”, - ~~ingen~~ inom FAS 3 med 225 kronor.

”LAG har en monopol ställning - avgränsningar inom det geografiska området ex, till mikroföretag, ej sociala företag, ej i Lund” - ~~ingen~~ Af kan inte särbehandla LAG

”modellen ger en större fördel än att ta på sig uppgiften själv”

”balans mellan LAGs budget/strategi och jobbmodellen”,

~~ingen~~ helst ytterligare 4% till Leader

LAG kan sälja tjänster till AMO

Nutek

Informationen om möjligheterna når inte ut (10 MSEK)

KK-stiftelsen

Samhällsentreprenörspengarna (120 MSEK) får inte full effekt.

Nya former måste få födas inom regelverket eller nya regler.

Privata sektorn

en bygd med 1000 invånare har 100 Mkr i sparande och konsumerar för 50 Mkr/årigen.

Identifiera riskerna. Att man inte stupar på regelverken. Enda sättet att hantera denna risk är att föra upp frågan på högsta nivå så att det tas ett politiskt ansvar och nya/avskaffade regler om så behövs

Samordningsman inom Af som bär huvudansvaret.

Förutsättningar

Att utlysningar via ESF kommer att inriktas på målen. Att gransknings och övervakningskommittéerna kan godkänna en

MALL för hur samverkan mellan främst ESF+Af+Leader kan ske. Att AMO och Leaderområden finner denna MALL intressant - tecknar avtal och sätter igång. Att helst mera pengar avdelas till Leader från Landsbygdsprogrammet riktat (som kan avropas) till de som tecknar avtal. Detta för att inte ”sluka” alltför stor del av budgeten som redan är in-tecknad samt stimulera till att teckna avtal med tanke på att hela EU nu står inför sällsynt besvärliga tider.

Inskolningstid

En ByAnordnare fungerar med sina nära relationer till företagen i bygden som en brygga mellan Arbetsförmedlingen och bygdens mikroföretag. Personer som antas i placeringsprogrammet skall själva vilja och skall av ByAnordnaren antas vara lämpliga att ta med. Därefter kommer en 6 månaders inskolningsperiod. Under denna tid skall personen få välja olika sysselsättningar hos flera företag och prova på olika arbetsmiljöer. Vad passar bäst för dej? Hur trivs du? Trivs arbetsstället med dej? Dyker det upp några hinder som måste beaktas? Var trivs du bäst? Hur kan du ta dej till arbetsplatsen?

Efter dessa 6 månader så kan den arbetssökande välja var man vill fortsätta. Arbetsplatsen kan nu också välja att själva bli Anordnare och således få bidraget på 225 kronor/dag.

Resultat

PAKET, som kan användas av parterna så att man snabbt kommer igång.

AMOLAG < anordnaravtal både FAS 2 o FAS 3 med > **1-3 LAG** inom eget AMO samt med byanordrare som är godkänd.

LAG Leaderprojektavtal godkänt av LST, SJV som driver praktikplaceringar på företag inom ett antal bygder inom Leaderområdet sannolikt 4-20 stycken. Projekt med ESF om att stärka byalag att efter 2-3 år kunna bli egen anordnare samt projekt att starta upp verksamheter som kan ta emot FAS 3 personer i syfte att kunna vara egna anordnare. (samhällsnyttiga/sociala företag) Leader eller ESF projekt som stimulerar till att nya byalag och samhällsnyttiga bygdebolag bildas. Även sälja tjänster till AMO.

Kommentarer

Leaderprojektet baseras på 150:- FAS 2 alternativt 225:- FAS 3 ersättningen. FAS 3 ersättningen går till praktikföretaget efter en inskolningsperiod på 6 månader och utbildning av praktikföretaget så att denne kan fungera som anordnare.

ESF-projekten baseras på praktikantens ersättning som ger 60% medfinansiering

Övrigt

Sociala företag har likviditetsproblem när de söker bidrag från ESF, Leader m fl

Skattemyndigheten kan vid granskning skattebelägga ideella skattebefriade företag som ligger utanför sin verksamhetsinriktning. Detta borde elimineras om man uppfyller kravet på samhällsnyttig.

Af borde rikta särskilda upphandlingar till sociala företag
Facket stoppar om det finns varsel

Sociala företag kan sälja tjänster till Af

Idrotten behöver folk som jobbar och dessutom är anställda
Idrotten borde bättre använda den avdragsgilla friskvården –
men man konkurrerar då lite med privata företag.

Minst en plats från den sociala ekonomin i lokala arbetsmarknadsråd.

ESF vill utbilda inom Anordnaransvaret

Nästa möte med ESF den 5/2 –2009

Nästa möte med nationella anordnargruppen är den 13/1 kl 9.00 i Stockholm

Företrädare från den sociala ekonomin Samhällsentreprenörer borde knytas till gruppen av Af och ESF, som arbetar med frågan.

Förstärkta anställningsstödet på 150 kronor kommer att upphöra från årsskiftet.

Klassmorfar påminner om Flyinge modellen

Fri konkurrens om FAS 2 och FAS 3 personer dock funderar man på regler som 1-5 anställda får ha 1 6-10 anställda får ha 2, så att man inte kan basera hela sin verksamhet på sådana personer. Men detta kanske inte skall gälla samhällsnyttiga företag.

4% ytterligare till Leader skulle vara bra

GP-System HB

Coompanion menar att man har goda kontaktnät ut till många sociala företag som man varit med att skapa. Behövs dock skapas nätverk som inte finns idag.

Dessa baseras oftast på organisationsformen ekonomisk förening.

Arbetsförmedlingen menar också att det krävs nya former för samverkan.

Kanske Leader kan vara ett bra exempel på arena för samverkan mellan olika aktörer.

Beskrivningar av några praktikanter historia

MM

Man född 1950 i Frankrike bosatt på landet 2 km utanför Flyingebygden. Gift med svenska. Talar svenska med fransk brytning. Något svår att förstå särskilt i telefon. Vissa svårigheter att skriva svenska. Har arbetat inom restaurang och hotell i Frankrike. Teknikintresserad. Har haft arbete inom IT-området (ABB) i Sverige. Arbetslös eller i placeringar sedan 2003. Bland annat Skogsstyrelsen gröna jobb och webbutikföretag.

Antages som praktikant december 2007. Första placering Flyinge Utveckling, för att få grepp om IT-kompetensen och med mål att finna praktikplats hos webbutikföretag.

I anordnarens nätverk finns många IT-företag, därav också flera som är webbföretag. Två kontaktas ett i Staffanstorps och ett mindre i Malmö. Praktik i Malmöföretaget kommer tillstånd, efter några veckor.

Man trivs bra med MM och han trivs också. Företaget har expansionsplaner men antalet kunder ökar inte så snabbt som man planerat för. MM får ingen anställning. Anordnaren beslutar då att pröva en ny praktikplats. Ett företag i Flädie erbjuder praktik och en avancerad IT-utbildning samt säker anställning om MM klarar denna utbildning. MM tar denna chans. Efter en månad finner MM att utbildningen inte passar honom och vill byta placering. Anordnaren hittar nu ytterligare en tredje placering genom kontakter i sitt nätverk. MM placeras i Lunds kommun inom ett projekt där MMs kunskaper inom GPS-tekniken kan tas tillvara.

MMs 6 månaders praktik slutar juni 2008 och han får fortsatt praktik hos Lunds kommun. GPS tekniken införs bland annat för att markera kommunens evighetsträd. MM får projektanställning fram till 31/12 - 2008.

KL

Kvinna, svenskfödd 1950 bosatt i ort 4 km utanför Flyingebygden. Akademisk utbildning. Har arbetat som lärare och bibliotekarie, efter avslutad utbildning, både i Lund och Stockholm. Har bott i Stockholm och nyligen flyttat till Skåne. Har inga nätverk här. Arbetslös sedan 1 jan 2006. Antages som praktikant slutet av januari 2007.

Prövas på sin IT-kompetens hos Flyinge Utveckling. Bedöms som normal för yrkesgruppen. Anordnaren söker finna placeringar hos offentliga organisationer Eslövs kommun, Räddningsskolan i Revinge med flera via kontaktpersoner inom lokala nätverket. KLs far blir sjuk och KL stannar hemma på grund av detta. KLs far avlider.

Anordnaren söker nu hitta praktik så nära sina nätverk och så nära KLs kompetens som möjligt. Praktikplacering på Flyinge AB inom bygden från början av juni, där KL får arbeta med biblioteket. KL trivs och tycker det är en spännande miljö samt trevliga högskolestudenter. Praktiken avslutas sista juli. Ingen anställning tyvärr.

KL är nu i augusti mycket aktiv och söker personligen många jobb på skolor runt omkring, men också på privata företag som administratör. Utan resultat. Placeras av Af hos annan anordnare.

I november ringer en gammal kontakt från Stockholm och berättar om en tjänst inom biblioteksområdet, som är utannonserad. KL söker som en av 91 sökande. Hon är den ende som kallas till intervju och får jobbet. KL börjar sin anställning den 1 jan 2009 efter tre års arbetslöshet. Akasse-ersättning på ca 13 000 kronor kan bytas mot lön på cirka 23 000 kronor. En stor vinst för samhället och för KL.

EK och JN

GP-System HB

EK är man född 1983 vars föräldrar kommit hit från Bosnien. Talar svenska med viss brytning. Har funktionshinder i form av pacemaker. Kan inte lyfta tungt. Tystlåten. Har inte haft något riktigt jobb efter gymnasiet. Bor i Lund och kör bil. Verkar praktiskt lagd och får praktikplats inom en vecka efter första samtalet, där också JN deltar.

Praktikföretaget tillverkar förbränningsmotorer som används i portabla vattenpumpar och exporteras över hela världen. Företaget ingår i anordnarens nätverk och finns vid bygdens gräns.

EK påbörjar sin praktik samtidigt som JN, som är man född 1981 med föräldrar från Chile. JN bor också i Lund. JN och EK kan samåka. Cirka 11 km resa. JN är mera social och har haft jobb som teletekniker, säljare mm efter gymnasiet. JN verkar inte ha några större problem med svenskan.

Efter en månad klagar JN på att det ibland är för lite att göra på praktikplatsen. Han verkar inte heller att trivas med att bara jobba med händerna och "snacka" så lite under en hel dag. Tiden går långsamt. EK verkar dock trivas betydligt bättre.

Den 31 augusti slutar JN och börjar på Lunds Universitet. EK stannar kvar och får då praktiktiden gå ut den 19 november sin anställning på företaget.

Företaget ser gärna att man får flera praktikanter via anordnaren.

WA

Kvinna svenskfödd 1947 utan fast arbete sedan 2002. Sjukskriven långa perioder. Bor i Lund. Utbildning handelsgymnasium. Önskar administrativa jobb.

Efter första samtal så besöker vi två möjliga praktikplatser i bygden. Hon väljer en av dessa som hon tycker verkar väldigt trevliga och

arbetsuppgifterna stämmer precis med vad hon önskar sig. Glad och lycklig. Börjar efter julhelgerna på halvtid. Sjukskriven på halvtid.

Efter några månader framkommer det att hon känner sig lite isolerad på företaget. Alltför lite sociala kontakter. Hon mår inte så bra - mentalt.

Önskar ny placering. Anordnaren föreslår restaurang med liv och rörelse. WA börjar här men slutar efter en dag. Af och anordnaren beslutar att avbryta placeringen och inte fortsätta mera. WA har fått tre chanser och själv valt att sluta.

BJ

Man född 1951 svenskfödd bor i ort 10 km utanför Lund och 11 km från Flyinge. Har sedan 2003 gått olika utbildningar hos Lernia. Kunnande ligger inom trä och metall, lagerarbetare. Har även drivit en restaurang kort tid. Antages som praktikant med placering på Flyinge Verkstad. BJs erfarenhet visar sig passa mycket bra in och BJ trivs också bra. BJ anställs då praktiktiden löper ut i juni.

RP

Man född 1980 i Argentina. Talar perfekt svenska. Har utbildning som möbelsnickare. Bor i Lund utan bil. RP har vissa problem med sin familjesocial situation.

Antages som praktikant med placering i tapetserarverkstad i Flyinge. Mycket nära busshållplats. Stannar 4 veckor men vill byta till företag i Lund. Anordnaren hittar en placering på 5 min cykelavstånd. RP börjar på Lunds Snickeri, där det finns en chans att jobba sig till en anställning. RP slutar efter en vecka. Anordnaren avslutar uppdraget.

PJ

Kvinna född 1961 i Finland, bosatt inom bygden. Akademisk utbildning. Arbetslös sedan 2005 då hon flyttar till Skåne från Uppsala. Har haft jobb som laboratorieingenjör, BMA (biomedicinsk analytiker)

Antages som praktikant med placering på mindre IT-företag inom bygden. Hon kan cykla till jobbet. Omplaceras efter 4 veckor till ASVH, som är en arbetsplats med fler anställda också inom bygden. Man registerar hästar och tar genetiska prover. PJs erfarenheter från Uppsala kommer till nytta och PJ trivs bra samt är kvar praktiktiden ut. Anordnaren försöker hitta BMA -jobb via sitt nätverk.

Söker själv jobb och får jobb i Malmö som BMA.

JS

Kvinna svenskfödd år 1975. Sista jobbet var på restaurangföretag 2006. Företaget gick i konkurs. Är intresserad av djur. Bor i by 20 km från Flyingebygden. Har bil. Antages som praktikant november 2007.

Placeras på hästgård, som skötare. Tröttnar efter 3 dagar. Anordnaren söker placering på veterinärklinik, som dock inte ger resultat. Ny placering Flyinge Hembageri.

Nu trivs JS mycket bra. Går praktiktiden ut. Får timanställning därefter.

MV

Man svenskfödd 1949. Bor i by 20 km från Flyingebygden. Har bil. Har drivit eget företag som plåtslagare. Dåliga knän. Ej arbetat sedan 2002. Antages som praktikant maj 2008.

Placering Flyinge Bil, trivs bra. Ny placering Granaths Bildemontering. Trivs bra. Får jobb på annat håll. Praktiktiden avbryts pga jobb.

CD

Man svenskfödd 1950, akademiker, bor i Lund. Bara något kortare sedan 2004. Önskar arkivjobb.

Placering på ASVH erbjuds men CD hoppas själv av innan han antagits.

JH

Man nära att gå i pension. Bor i Lund. Får praktik på Sofiero Gårdsmuseum. Fullföljer hela praktiktiden. Åker buss till Södra Sandby och sedan cykel några kilometer. Ibland får arbetsgivaren hämta och lämna vid busshållplatsen. Arbetsgivaren beredd att anställa. Men JH hoppar av.

Arbetsförmedlingen och Landsbygdsnätverket

av verksamhetsledare Maria Gustafsson, Landsbygdsnätverket 2009-11-21

Nyttan och möjligheter med att AF blir medlem i det nationella landsbygdsnätverket

Nedan följer en kort information. Mer information och blankett för att anmäla intresse för medlemskap finns på www.landsbygdsnätverket.se

Landsbygdsnätverket är inrättat för att samla aktörer som är viktiga för att nå målen med Sveriges nationella landsbygdsprogram. Landsbygdsprogrammet är ett av EU:s verktyg för att utveckla Europas landsbygder. Det svenska programmet innehåller 35 mdrkr och löper under perioden 2007-2013. Huvudmålet är en hållbar landsbygdsutveckling genom att stärka jord- och skogsbruksnäringens konkurrenskraft, miljömässigt hållbar förvaltning av våra naturresurser och goda levnadsvillkor och företagsutveckling på landsbygden.

Landsbygdsprogrammet innehåller en rad åtgärder där flera av dessa har som effektindikator ökad sysselsättning. Programmet har också horisontella mål som handlar om att öka integration, jämställdhet och ungdomars möjligheter på landsbygden.

Landsbygdsnätverket ska främja samverkan och erfarenhetsutbyte mellan nationella aktörer och stärka dialogen mellan olika nivåer. Nätverket har också i uppgift att underlätta erfarenhetsutbyte och samverkan mellan de s.k. Leadergrupperna. Leader är en viktig metod för att genomföra delar av åtgärder i programmets alla målområden. Leaderarbetet ska därmed också bidra till ökad sysselsättning.

Idag omfattar Landsbygdsnätverket närmare 100 nationella ideella och offentliga aktörer utöver de närmare 65 Leadergrupper som bildats och som är under bildande. Att vara medlem innebär:

- Att man är med och bidrar till målsättningarna i landsbygdsprogrammet.
- Att man får tillgång till alla nätverkets kommunikationskanaler (synas genom vårt nyhetsbrev, delta i nätverksträffar, synas genom vår webbplats, delta i virtuella tankesmedjor och tematiska arbetsgrupper, etc).
- Att man kan ta initiativ till nätverksaktivitet och få kostnaderna för dessa täckta genom våra s.k. nätverkscheckar. Det kan handla om en konferens eller seminarium där man utbyter erfarenheter om framgångsrika metoder. Det kan också handla om att ha inspiratörer som inom organisationen som sprider information om möjligheterna med programmet och metoder för landsbygdsutveckling. En inspiratör ska också kunna inspirera till samverkan mellan den egna organisationen och andra aktörer. Att sprida erfarenheter från goda exempel är en ytterligare uppgift som en inspiratör kan ägna sig åt.

Nätverket har en styrgrupp som prioriterar mellan olika initiativ till aktiviteter, men som också fastställer den årliga aktivitetsplanen som nätverket arbetar med. Representationen i styrgruppen förnyas årligen och nästa förändring sker vid halvårsskiftet 2009.

Samarbetet mellan AF i Lund och Flyinge Utveckling utgör ett bra exempel på hur målen med Landsbygdsprogrammet om ökad sysselsättning, integration och ungdomars möjligheter kan samspela med målen med jobb- och utvecklingsgarantin. Det finns alltså goda skäl till att tillvara dessa erfarenheter och utveckla samverkan mellan AF och landsbygdsaktörer över hela landet genom till exempel ett nätverksseminarium och inspirationsaktiviteter.

Bygdebolag

Bygdebolagets affärsidé är att på olika sätt stärka bygdens värde. Ett bygdebolag är ett bolag vars alla aktieägare kommer från en bygd. Bolaget bildas av en eller flera föreningar inom denna bygd som är allmännyttig, ideell och religiöst/partipolitiskt obunden. Föreningen skall arbeta för bygdens bästa och medlemskap i föreningen skall bygga på att man tillhör bygden, genom att bo, äga fastighet eller arbeta i bygden. Bygdens gränser skall vara tydliga. Aktiebolaget skall ha tillägget (svb) vilket betyder särskild vinstutdelningsbegränsning. Den ideella föreningen skall vara grundare av bolaget och A-aktieägare och övriga aktieägare innehar B-aktier.

Föreningen skall ha röstmajoritet i bolaget och för att vara aktieägare bör man också vara medlem i föreningen.

I föreningens stadgar skall det klart framgå vilka regler som gäller medlemskapet och att föreningen har lov att bilda ett eller flera sådana bolag.

Årsmöte i föreningen och bolagsstämma i bolaget kan lämpligen hållas samma dag. Medlemskap i föreningen ger inflytande i bolaget, via föreningens röstmajoritet.

Särskild vinstutdelningsbegränsning

Beteckningen (svb) innebär att bolaget kan dela ut motsvarande högst statslåneräntan till sina aktieägare. Sparade vinstmedel skall främst användas till nya investeringar i bygden.

Juridiskt namn Bygdegemenskapsaktiebolag (svb)

Det är viktigt att ha ett korrekt namn på dessa bolag som kan användas i juridiska sammanhang. Om alla sådana bolag använder samma juridiska namn så kan det vara en fördel på sikt om man skulle vilja ge dessa några särskilda fördelar. Enligt aktiebolagslagen skall alla aktiebolag ha ordet "aktiebolag" i sitt juridiska namn och tillägget (svb) måste finnas för alla bolag med särskild vinstutdelningsbegränsning.

Bygdebolag – Byabolag – Lokalbolag

Kan vara populärformer som är lättare att uttala då man pratar om dessa bolag.

Demokratiskt

Man får insyn i bolagets verksamhet genom medlemskap i föreningen. Man kan också vara med och påverka via detta medlemskap. Genom att vara aktieägare får man dock ytterligare möjlighet att påverka bolagets inriktning.

Aktieägare

Bolaget bör ha mellan 49-199 aktieägare, både företag och hushåll är välkomna. Enda förutsättningen är att man är medlem i föreningen. Därmed uppfyller man också villkoren för medlemskap i föreningen. Om föreningen vill ändra på villkoren för medlemskap så kan detta ske utan att man behöver ändra på andra ställen.

Hur startar man ett bygdebolag?

Om man redan har en lämplig förening, som vill arbeta med utveckling av bygden så inför man en särskild paragraf i stadgarna om att föreningen kan bilda ett särskilt aktiebolag. Årsmötet ger sedan styrelsen mandat att bilda bolaget under förutsättning att det finns tillräckligt många som är beredda att teckna aktier.

Styrelsen kan då starta med att undersöka om det finns ett sådant intresse via en intresselista. Finns detta så startar man med dokument kring bildandet. Aktieteckningslista, ett litet prospekt samt ett aktieägaravtal upprättas.

Varför skall man starta ett bolag ?

Samhällsentreprenörskap och Lokal utveckling är en försummad möjlighet till företagande och nya jobb. Bygdebolag kan skapa flera lokala arbetstillfällen och gräva fram nya goda affärsidéer från bygden.

Genom bolaget kan vi skilja på ideellt arbete och kommersiell verksamhet. Målet med bolaget är i stort detsamma som byalagets men här vill vi lägga in verksamheter med större ekonomisk risk.

Rollerna blir tydliga. Man betalar marknadsmässiga löner och är momspliktig.

Det är lättare att få lån i ett bolag med så många aktieägare. Om bolaget går i konkurs så finns föreningen kvar. Man frestas inte i föreningen gå in i projekt som är tvivelaktiga ur aspekten ideella/kommersiella och därmed bli föremål för skattemyndigheternas granskning.

Bolaget skall inte konkurrera med andra privata bolag utan då hellre avknoppa uppgifter till privata som vill ta över. Detta betyder att man inte drar igång verksamheter där det redan finns lokala företag, som fyller denna uppgift.

Om bygden har ett bygdebolag som med kraft kan utveckla bygdens möjligheter, så stimuleras också bygden till att stötta detta bolag på olika sätt.

Föreningen och bolagets övergripande mål

Att lösa lokala uppgifter på ett sätt som verkar långsiktigt hållbart. Att lösa uppgifter som gagnar bygdens värde. Verka för lokal utveckling så att flera lokala arbetstillfällen skapas. Ett medel att nå målet är "Lärande bygd" innebärande att flera inom bygden på plats, lär sig mer om bygden och vill vara med och utveckla nya uppgifter. Föreningen kan via förstudier och på andra sätt ta fram vad som skulle kunna göras.

Bolaget skulle kunna specificera hur uppgiften skulle kunna genomföras och också vara den som genomför uppdraget eller vissa delar i samverkan med andra aktörer i bygden. Bolaget måste drivas på kommersiella grunder, även om kravet på vinst kan sättas ner till en låg nivå. Bolagets mål ligger i övrigt i linje med föreningens mål.

Olika roller

Det är viktigt att föreningen kan agera som beställare och bolaget som leverantör/utförare, då det gäller uppdrag. Föreningen företräder ju alla medlemmar och bygdens bästa. Bolaget får på så sätt en rättmätig granskare eftersom föreningen ju har röstmajoriteten. Därför bör bolaget också företrädas av en annan person än föreningens ordförande.

Bygdebolag och Leader

Leader inom Landsbygdsprogrammet har som en viktig del att på olika sätt stärka byutveckling. Leader verkar i sjuårsperioder och projekt som beviljas löper kanske över 2-3 år. Projekten skall helst leda fram till livskraftiga företag och bestående arbetstillfällen.

Det är här som bygdebolag kommer in. Bygdebolag med ett stort antal aktieägare skapar en solid grund för fortsatt samhällsnytta i

de Leaderprojekt som skapar förutsättningar för fortsatt verksamhet.

Regelverket kring bygdebolag kommer att kunna vara så utformat att det finns goda förutsättningar för staten att ge sådana bolag någon form av extra stimulans.

Då det gäller att bli kvalificerad anordnare till Arbetsförmedlingen är bygdebolag mycket bra exempel på en sådan lokal anordnare, som kan verka med långsiktighet och stabilitet.

Här kan de lokala nätverken och relationen till företag tas tillvara på bästa sätt. Anordnarrollen är också ett utmärkt exempel på offentlig outsourcing till den lokala kraften.

Förslag till åtgärd. Att påbörja ett arbete som syftar till att ge begreppet bygdebolag ett strikt regelverk, för att se om det är möjligt att stimulera bildandet av sådana bolag och kanske erbjuda exempelvis vinstskattelättnader.

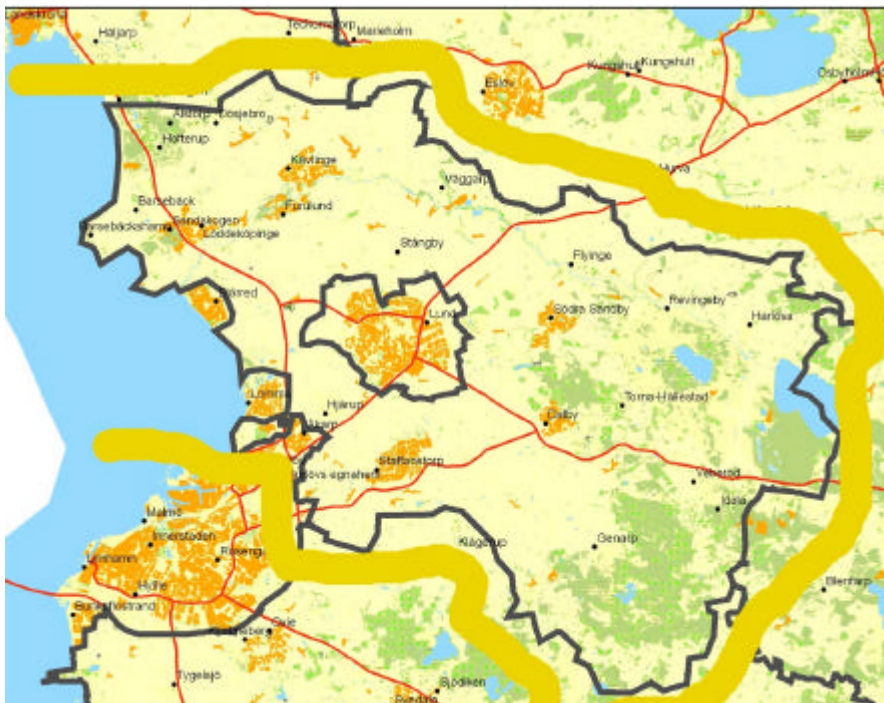

Leaderområdet Lundaland

Flyinge Utveckling är projektägare förstudien för bildandet av Leaderområde Lundaland med kommunerna Eslöv, Lund, Lomma, Kävlinge och Staffanstorp. Området omfattar 81 400 boende på landsbygden. Se vidare www.flyinge.nu/leader

Flyinge Utveckling tog initiativ att bilda ett Leaderområde från hösten 2006 och i januari 2007 kunde man lämna in en begäran om att få driva förstudieprojektet för ett område som senare skulle komma att kallas Lundaland. Området omfattar kommunerna kring Lund och åtta offentliga medfinansierare gick in med medfinansiering i förstudiearbetet, som nu ser ut att resultera i ett färdigbildat Leaderområde (dec 2008).

Landmärken

Strategin pekar ut åtta "landmärken" som Lundaland vill "bygga". Lokal utveckling, Jobb på landet, Entreprenörskap, Lundalandkraft, Upplevelser, Lundalandhälsa, Natur&Kultur och Se Lundaland.

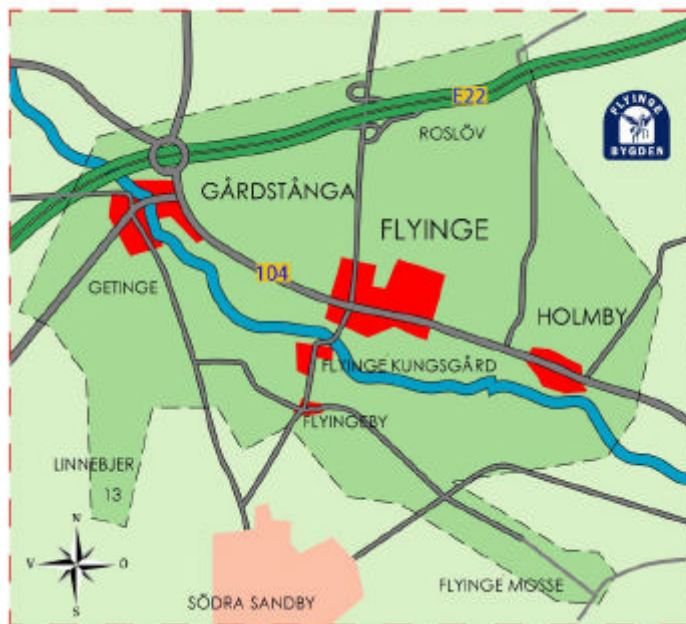
Hela området omfattar 800 km². Även om staden Lund inte ingår i området utgör Lund en viktig motor för innovation, forskning och utveckling samt många företag med koppling till den gröna sektorn.

Öresundsuniversitetet med 12 universitet inom regionen är en viktig medspelare för Lundaland. Vidare hoppas vi att Lund skall bli europeisk kulturhuvudstad 2014.

Flyinge Utveckling

Är en ideell allmännyttig politiskt obunden förening, som verkar för Flyingebygdens bästa. Föreningen bildades 2002 och har sitt kontor mitt i bygden fd bankhuset. Se vidare www.flyinge.nu/fu

Bygden omfattar omkring 2000 personer och delas av den mäktiga Kävlingeån som rinner från öster mot väster.

Flyinge Kungsgård är en av tre riksanslaggningar under Nationella Stiftelsen (NS) och här utbildas omkring 200 elever inom hippologprogrammet, gymnasieskolan och KY-utbildning. Inom bygden finns också Skånes Ridsportförbund, Skånska Körsällskapet, ASVH, Flyinge Ryttarförening, Flyinge Hästsportklubb och Skatteberga Fältrittklubb. Därtill ett stort antal hästföretag, veterinärkliniker av skilda slag och många internationellt berömda ryttare och kuskare.

Förutom hästnäringen finns framgångsrika företag inom trädgårdsnäringen, Lantmännen SweHatch huvudkontor och större jordbruksföretag som exempelvis Gårdstånga Nygård.

Föreningen Flyinge Utveckling driver information och opinionsbildning via Internet och sitt eget bygdeblad. Arrangerar kulturarrangemang, som julmarknaden på Kungsgården, tipspromenader och teaterföreläsning. Föreningen har också givit ut en omfattande bygdebok 500 sidor i stort format med över 600 bilder. Se vidare www.flyinge.nu Därtill arbetar man med olika projekt och utredningar som syftar till att stärka bygden och regionen.

Föreningen har bland annat svarat för utredningen *Flyinge – centrum för Skåne som hästregion*, Gunnar Petersson Februari 2006 åt Region Skåne samt *Horse Innovation Arena* November 2007 åt Jordbruksverket samt Lundaland Utvecklingsstrategi 2007-2013.

Föreningen har även bildat ett bygdebolag Flyinge BGAB (svb) som är ett aktiebolag med begränsad vinstutdelning. (non-profit). Har hushållsnära tjänster samt fastighetsprojekt i sin affärsplan och är inriktad på att höja bygdens värde.

Föreningen samverkar med Lunds Universitet, då det gäller EU-projekt inom lärande regioner.

I Flyinge Utvecklings styrelse finns företrädare för Flyinge AB, föreningar och privata företag från hela bygden. Föreningen tillhör SLUG Skånes lokala utvecklingsgrupper och riksorganisationen HSSL, som också ingår i Nationella Landsbygdsnätverket.

Gunnar Petersson FK, är Flyinge Utvecklings ordförande sedan 2002. Verksam inom Lunds Universitet 20 år samt egna företag inom Forskningsbyn Ideon i Lund under 15 år samt 6 år som ordförande i Flyinge Utveckling och dess bygdebolag Flyinge Bygdegemenskapsaktiebolag (svb). 1:e vice ordförande i LAG Lundaland (invald 17 dec 2008)

Erfarenheter som vd, universitetslärare, konsult, projektledare och att driva nya teknikområden och verksamheter/projekt både inom ideella, offentliga och privata sektorn, som exempelvis företagsby IT-branschen samt större konferenser.

Bosatt i Flyinge sedan 1975. Flera egna företag. Engagerad i flera ideella föreningar inom bygden.

Se vidare www.flyinge.nu/gp-system/gunnar

Erfarenheter från att ha ALU anställda och att driva arbetsmarknadsutbildningar via Länsarbetsnämnden 30 arbetssökande akademiker 1993-94, Ideon Lund.

Ansvarig för flera förstudier och utredningar med finansiering från Region Skåne, Jordbruksverket, Länsstyrelsen i Skåne län, Sparbanksstiftelsen Färs och Frosta, Kultur Skåne, Lunds kommun, Eslövs kommun, Kävlinge kommun, Staffanstorps kommun, Hela Sverige skall leva, Hushållningssällskapen i Malmöhus län, SLU Alnarp.